

"DRAUGAS"
SAVAITINIS LAIKRAŠTIS,
IŠEINĄS KAS
ČETVERGAS
Mieste
WILKES-BARRE, PENN'A.,
314 E. Market St.
KAINA METAMS:
Suvienuose Valstijose . . . \$2.00
In Kanado ir kitas šalis . . . \$3.00
APSKELBIMŲ KAINOS ATSKYRIUM.
Reklamoms siūti antraštas:
REV. A. K. A. Rev. A. Stanislaus
64 Church St. 4557 Wood St.
Piguose siūti ir su visokiais
kreipimais adresu:
"DRAUGAS",
314 E. Market St., Wilkes-Barre, Pa.

DRAUGAS

SAVAITINIS LAIKRAŠTIS.

LITHUANIAN WEEKLY
"DRAUGAS",
(THE FRIEND)
Official Organ of the Lithuanian Roman
Catholic Alliance of America.
PUBLISHED EVERY THURSDAY,
314 East Market St.,
Wilkes-Barre, Pa.
SUBSCRIPTION RATES:
In United States . . . \$2.00
Canada and other Parts . . . \$3.00
Advertising Rates on Application.
All Communications and Money Orders
must be addressed to:
"DRAUGAS",
314 E. MARKET STREET,
Wilkes-Barre, Pa.

Organas Susivienijimo Lietuviu Rymo-Kataliku Amerikoje.

No. 4.

WILKES-BARRE, PA., 29 D. GRUODŽIO (DECEMBER) 1910 M.

ENTERED AS SECOND-CLASS MATTER AUGUST 21ST, 1909, AT THE POST OFFICE AT WILKES-BARRE PA., UNDER THE ACT OF MARCH 3, 1897.

Metai III.

Nauji Metai.

Lekcija. — Tit. II, 11-15.

— Nes pasirodė Dievo mūsų Išganytojo malonė visiems žmonėms, mokinant mus i-dant išsižadėję nedievoai-mingumo ir svietiško pagei-dimų blaivai, dievobaimin-gai ir teisiai gyventumime šiame sviete, laukdami palai-mintos vilties, ir atėjimo gar-bės didžiojo Dievo ir mūsų Išganytojo Jėzaus Kristaus, kursai pats save išdavė už mus, idant mus atpirktų nuo visokios piktybės ir apvaly-tų sau patinkamus žmones, gerų darbų sekiojus. Tai sakyk ir prie to ragink.

Evangelija. — Luk., II, 21.

— O kad išsipildė aštuonios dienos, idant apipiaustytų vaikėlį, pramintas yra jo var-das Jezus, kursai buvo aniuo-lo pramintas, pirm neg žyva-te pradėtas.

NAUJI METAI.

Šiandien, kuomet pasau-lis pradeda savo naujus me-tus ir žmonės viens kitam lin-ki laimingų Naujų Metų, Bažnyčia, rasi, trumpiausio-je savo evangelijoje, prime-na mums vardą To, kuris yra Karaliumi visų amžių. "O kad išsipildė aštuonios dienos, idant apipiaustytų Vaikėlį, pramintas yra var-das Jo Jezus, kuris pramin-tas buvo nuog aniuolo, pirm neg išėjoje prasidėjo."

Tasai Jezus yra mūsų Ka-ralius ir mūsų didis Pavyz-dis: Jis yra Kelias, Tiesa ir Gyvenimas. Prisiveizdami Jo darbams ir būdai, mes privalome mokyties, kaip į-taisyti savo gyvenimą ir kaip Jį sekti ant žemės, idant tap-tume Jo garbės dalininkais danguje. Štai, Naujus Metus pradėdant, mūsų priedermė.

Zinome, jogei Nauji Metai yra tai laikas gerų pasirūpi-mų taip dvasiškuose, kaip svietiškuose reikaluose, lai-kas apmąstymo ir pasiketi-nimo ištikimiam, nei kaip iki šiolie, Dievui tarnauti. Ištik-ri, nebuvo sielos uolės, nei gėrus darbus, kaip Jėzaus siela. Bet ar Jis veikė besi-skubindamas, tartum laiko neturėję, susirūpinę, nekan-trus? Ne! Toji Dievo ir mū-sų Išganytojo malonė, kaip šios dienos lekcija mini, apsi-reiškė visiems žmonėms nuo lanki, nusižėmus ir kantri, mokindama mus nebėgioti paskui turtus ar garbę, bet patįs savęs atsižadėti ir gy-venti blaiviai, teisingai ir dievobaimingai.

Mūsų Viešpats su daug mažiau pasitenkindavo, nei kaip dabar reikalauja, pa-prastai, žmogus, taip, jog krikščionis stebisi tokį skir-tumą regėdamas.

Paimkime atsikimimą su

savimi. Ko mums daugiau-sia nepretenka? Kame mes mažiausiai panėsim į Vieš-tį Jėzų? Neveizkime čia į savo artimo, bet į mūsų pačių ydas. Atrasime pas save pui-kybę, nekantrybę, liežuviavi-mą, nesąžiningumą, nepasi-tenkinimą, pavydą, stoką pa-sitikėjimo Dievu, turtų mei-lę, apsilėidimą maldoje. Dra-siai, nužemintai, su tikra at-gailla išsikaitykime, šioje nau-jų metų dienoje, kas savo y-das, jų tikrais vardais, prieš save ir Dievą. Paimkime vie-ną iš savo ydų, per kurią daugiausiai nusidedame, ar kuri labiausiai mus vargina, smarkiausiai varžo, ar toliau šiai mus nustumia nuo paro-dytojo šios dienos evangelio-je Pavyzdžio ir eikime, klaupkime su ja prie Jėzaus prakarties. Te Jo kantrios akys pažvelgia į mus ir į mū-sų ydą; te Jo malonios ir šventos ausys prisiklausos mū-sų piktiems ir bauriems žo-džiams; te mūsų žiaurios ir nedorios rankos palyti Jo ku-dikiškas rankes, ir te Jo širdis atjaucia mūsų širdies tamsias galybes. Ar išdė-jum taip daryti? O betgi, Jis mus regi, mus girdi, mus su-pranta kuomet blogą darbą darome, ar blogą mislį turi-me, ar kalbą blogą kalbame.

Taigi palinksminkime šiandien Kūdikių Jėzų tvir-tu pasirūpimu kariauti ne tik su visais savo blogais palin-kimais, bet ypatingai su ta didžiausiąja savo yda. Kas ji yra, mes ją žinome iš savo nuopolių. Paskirkime šį me-tą jos užkariavimui ir panai-kinimui. Su tokio praktiš-ku pasirūpimu pradėkime Naująjį Metą.

Bažnytinės žinios.

Žemaičių vyskupijos ku-nigų permainos. Dokiškio klebonas kun. Mačnis per-keltas Baisogalos altarijon; kun. J. Zubrickas paskirtas Dokiškio filijalistu; iš nau-jaus išventintųjų kunigų pa-skirti: kun. P. Milkevičius Šiaulių kamendorium, kun. P. Žilinskas — Pabiržės ka-mendorium; Laižuvo klebo-nas kun. Dembskis išvažiuo-ja Jeruzalėn, kur žada nuo-latai apsigyventi.

Skirstys Vilniaus miesto parapijas. "Dw. djec." rašo, kad sumanyta naujai išskirs tyti Vilniaus miesto parapi-jų ribas. Tarp kitko, žada-ma sudaryti dvi nauji para-piji: prie Misijonierių ir šv. Stepono bažnyčių.

Paystris, Pan. ap. Lapkr. 14 d., sekmadienį, ineita į iš-kilmingai pasvęstą naują bažnyčią. Kun. Tilvičio darb-štumu, vietinių žmonių tru-su ir duosnumu, lygiai ir ki-tų parapijų aukomis, kuo ne vienais metais pastatyta

medinė bažnyčia. Pavargę žmonelės pagalios susilaukė patogių Dievo namelių. Į iš-kilmę iš Panevėžio buvo nu-važiavęs vargonininkas p. Marijošius su savo choru.

Minskas. Lapkr. 21 d. čia pašventinta nauja katalikų bažnyčia, šv. Simano ir Ale-nos vardu. Bažnyčia graži, gotiko būdu pastatyta prie Zacharjevskos gatvės. Pa-šventė ją naujas Minsko de-konas kun. pralotas Čecott'-as. Bažnyčia pastatyta dau-giausia dvarininkų Voinila-vičių lėšomis.

Kunigų bylos. Vilniaus a-pygardos teismo išvažiuoja-moji sesija nagrinėjo Ašme-noje b. Obornovo klebono kun. K. Choliavos ir b. Smur-gaičių klebono kun. M. Vie-ličkos bylą; pirmasai buvo kaltinamas, kad klausęs iš-pažinties nepilnamečių pra-voslavų; antras, kad pakrikš-tijęs pravoslavų tėvų vaiką. Kun. Choliava gavo 30 rub. pabaudos ir trims mėne-siams atstatytas nuo vietos; kun. Vieličkos bylą nutarta numarinti, kaip pasenėjusią.

Kunigų permainos Seinų vyskupijoje. Kun. Košcielec-kis, Kulėšų vikaras, persikė-lė į Varšavos archidiecezi-ją; kun. Budrevičius iš Ma-zoviecko perkeltas į Kulėšus kun. Ramotovskis iš Liacho-vo į Mazoviecką; kun. Pr. Lendo, Šumavos klebonas, perkeltas į Vizną klebonu.

Kunigų permainos Vil-niaus vyskupijoje. Kun. P. Blažejevičius, Žoludko vika-ras, paskirtas laikinai Paru-daminos klebonu, kun. J. Sie-maškevičius — Smargonės klebonu vietoje kun. S. Kli-mo, kun. P. Bertulis — Pran-ciškonų bažnyčios vikaru Gardine.

Kunigų permainos Žemai-čių vyskupijoje. Kun. Mač-nis, Dokiškio klebonas, perkeltas į Baisogalos alta-riją, kun. Jurgis Zubrickis paskirtas į Dokiškio filiją, paskirti naujai pašventi ku-nigai: Petras Milkevičius į Šiaulėnus ir Flavijus Žilins-kas į Pabiržę.

Iš Lietuvos.

Alizavas (Panevėžio ap.). Neseniai čia numirė moteris kė Elzbietytė, kuri, sako, tu-rėjusi 130 m. Išvaizdos bu-vusi visai skaisčios su nuovo-ka, dar nuėdavus į bažnytę-lę pasimelsti. Taigi šiais lai-kais maža kas tesulaukia to-kių amžių.

Paežeriai (Vilkavišk. ap.) Panėkėjų kaime pas ūk. Jo-ną Giraitį 17 lapkr. 5 val. ry. to kilo gaisras. Sudegė visos trobos. Ugnyje žuvo javai, padarai ir rakandai. Girdėti, gaisro priežastis — pypkė.

Seinai. Kaip jau žino "Šal-tinio" skaitytojai, per visuo-tinį "Žiburio" susirinkimą buvo nuspręsta inkurti Sei-nuose vyrų progimnaziją. Bet nepasisekė. Vyriausybė į paduotą apie tai prašymą atsakė, kad tokios progim-nazijos inkurti leisti negalin-ti.

Šventazeris (Seinų ap.). Lapkr. 20 dieną įvyko penk-tas iš eilės "Žiburio" susirin-kimas. Iš klausius atskaitos buvusio Simne draugijos skyrių suvažiavimo, vienbal-siai pripažinta reikalingu at-idaryti "Žagrės" sk. tiktai Simne. Tam tikslui sudėta trylika pajų ir daugelie dar prižadėta. Reikia čia pažy-mėti, jog mūsų žmonės ištiko-ryra duosnus, noriai stoja draugijoms ir uoliai remia kiekvieną gerą sumany-mą. Yra net tokių, kurie pasiža-dėjo po kelis šimtus, kad tik įvyktų krikščioniška san-krova.

Saločiai (Panevėžio ap.). Šioje parapijoje, kaip ir vi-same Kuršo pakrastyje, ū-kininkai mėgsta gėrimų kys-tę. Nors čia ir nėra didelių ir tikrų pramonės sodų, uži-mančių nuo kelių lig kelių dešimtų dešimtinę žemės, bet visgi šis kraštas kasmet užverčia visus Rygos turgus savo sodų vaisiais: obuoliais ir geltonosioms slyvoms. So-dai pas mūsų ūkininkus ne-dideli, bet jų daugybė, prie kiekvienos grįžios, prie kiek-vieno dešimtininko namelio. Didėni pramonės sodai pra-dės įeiti tik tada atsirasti, kuomet sodiečiai baigs da-linties į viensėdijas. Geriau-si šio krašto obuoliai papin-kiniai, seringiai, antonov-ko, baravinkos, aporai ir kitokie.

Suvalkai. 22 d. Lapkričio Suvalkų apygardos teismas prie uždarytų durų nagrinė-jų bylą kun. Juozapo Vailo-kaičio, buvusio "Šaltinio" redaktorius. Kun. Vailokai-tis buvo kaltinamas už plati-nimą neteisingu žinių apie žandarmus ir kalėjimų vy-riausybę apysakėleje. "Au-dros auka", patilpusioj "Šal-tinio" No. 7 ir No. 9 1910 m.

Kretinga (Telšių pav.). Mūsų miestelyje netikėtai šventadieniais ir ketvergais pilnos aludės ir žydų smuk-lės, bet ir kasdien jose ne-truksta lankytojų. Net mo-teris ir mergaitės susidėju-sios nesidriovi nusipirkti al-koholio. Net žydai juokėsi, kad po Rožanevos atlaidų visoje Kretingoje nebegalė-jų gauti nusipirkti butelio degtinės. Spalių mėnesyje tulas vaikas iš Kretingos miestelio, alinėje begerda-mas, susilgo su savo drau-gais išgerti 12 sotkų alkoholio ir nepasigerti. Bet naba-gui nepasisekė: begerdamas išvirto ant žemės ir mirė. An

tras žmogus nebejaunas per girtuoklystę neseniai tapo iš-siūstas į katorgą ant trijų metų. Mat nebeturėdamas iš-ko begerti, užmanė pavogti arklus. Bet girtam ir vogti nesiseka, iš pirmo sykio su-gavo.

Dukštai (Ežerėnų pav.). Spalių 27 d. apie devintą iš-ėjo iš Dukšto gerai išigėrę trys vyrai ir viena moteris. Priėję prie Dysnos ežero, su-dėjo 13 lentų valtį ir patįs sėdo ir plaukė per ežerą. Be plaukiant pradėjo semties vanduo valtį. Ėmė mėtyti lentas ir patįs iškrito. Du iš sigelbėjo įsikabinę į valtį: šaukė pagalbos, užgirdė žmo-nės išgelbėjo, du gi nusken-do. Vieną rytą atrado ant lentų užsisėrusį ir pas jį ra-do pusę butelio degtinės iš-gerto, o kito per 5 dienas ne-rado.

Vieną žmogų traukiny-s užmušė gelžkeiliu einantį ant Ignalino. Ir pas tą rado pusę butelio spirito.

Petrošiunai (palei Kau-ną). Bene tai vienatinis Kau-no gub. sodžius, kurio gyven-tojai teip veiklūs. Pernai į-sikūrė "Blaivybės skyrių, ikišiol labai gražiai kerojan-tis, nes turi daug abstinentių savo tarpe, o šimet įsisteigė ir vartotojų draugija. 14 lap-kričio buvo krautuvės atida-rymas ir pašventimas. Apy-linkės gyventojai krautuvę išsyk pamylėjo, viską iš ten pirkdami. Petrošiunų pa-vyzdį turėtų sekti ir kiti di-desnieji Lietuvos sodžiai. Prekyba didelis daiktas.

Šalniai (Vabalninko par.). Išsiskyrė vienasėdijas pernai vasarą. Triobas pasi-likom ant vietos. Pašalpos šįmet gavom 12 kiemų. Pil-niems ūkininkams valdžia davė po 150 rublių, o maža-zėmiams po 75 rublius, ketu-riems su sugrąžinimu, ki-tiems visai veltu. Jau buvo-me nustoję vilties, bet galų gale susilaukėm. Ačiū Die-vui, išsiskyrė pasijutom vi-sai kitoniškai. Karvių turim mažiau o pieno daugiau. Dar-bas lauke daug greičiau ei-na. Dabar prieš visus džiau-giamės ir norime, kad visi būtų vienasėdžiai.

"Vienybė".

Švietimo reikalai. Lapkr. 18 d. miesto tarybos švieti-mo komisija svarstė klausie-mą, kiek reiktų inkurti Vil-niūje mokyklų, norint įvesti čia visuotinąjį mokymą. Su-lig apskaitymų, naujų mo-kyklų statymas apsieitų į pusantro milijono rublių. Komisijos narys p. Vae-lovas Makovskis, kalbėjo apie tai, kokios kalbos pripažin-ti, kaip gimtosios vilnie-čiams. Be rusų (pravosla-vams) ir lenkų kalbų, p. V. M. pripažįsta, jog ir lietuvių kalba esanti taip-pat gimtoji

kalba kad ir mažumos Vil-niaus gyventojų katalikų. Kiek Vilniūje esama lietu-vių — tikrai nėra žinios: su-lig kun. Michalkevičiaus iša-kymu padarytojo 1908 m. apskaitymo, norinčiųjų įves-ti lietuvių kalbą pamokslus ir pamaldas Vilniaus bažny-čiosna — atsiradę 2,227 žmo-nės. Tat, steigiant Vilniūje naujas mokyklas, reikia at-sižūrėti ir abi kalbi: lenkų ir lietuvių ir įvesti jas į moky-klas sulig to kiek gyventojų ir vaikų pripažįsta kurią kal-bą savąja.

Komisija, tą pranešimą a-tidžiai išklausiusi, nutarė, jog tasai klausimas negali būti jos rišamas; apie tai ga-lima bus kalbėti tik tuomet, kai V. Dūma galutinai nu-tars įstatymą apie lenkų, li-tuvių ir k. kalbas mokyklo-se.

Žydų mokytojų institutas gavo iš švietimo ministerijos pasiskolinti 5000 rublių; ta-sai institutas šiais metais jau buvo gavęs vieną kart pašalpos 5,000 rub.

"606". Lapkr. 9 d. Kauno miesto ligonbučio gydytojas Isserson'as pirmą kartą inčiepijo sifilitikui Erlich'o išrastąjį vaistą "606": Tam ligoniui sifilis buvo puolęs ant akių, taip kad jisai veik visai nieko jau nebematė. Inčiepijus "606", jau po 24 valandų pažymėta, kad ligo-nis pagija. Tikimasi, kad ji-sai visiškai pagysias.

Samanyne, Pan. par. Pen-kių ūkininkų kaimelis. Ne-didelis, bet pavyzdingas. Blaivininkų yra apie 20. Gū-žynės seniai iš čia išnykę, už-tat jaunimas mokosi skaity-ti, rašyti ir tautos dainų. Yra ir apsilėidelių keletas. Bet ne viršus, ne jų "politi-ka" sodžiūje; tai ir gerai.

Plūčiai, Pan. par. Pernai, kunigų raginami, plūkiečiai liuosu noru įsirašė į "Blai-vybę". Per metus visi juokė-si, kad šie "blaivininkai ei-na iš miesto, gatves matuo-dami. Po metų beliko tik du vyru blaivininkų; jaunų vai-kinų nė vieno. Kiti, atsisvei-kindami su metine blaivybe, sako, urą šaukę. Toks džiau-gsmas, sugrįžus prie degti-nės! Mergaičių ir moterų dar pasiliko keletas, kaip veislė. Jų tarpe yra rimtu.

— Vieno ūkininko sugedo svirno raktas. Ūkininkas, pats būdamas nesveikas, lie-pė sūnui nunešti raktą į kal-vį pataisyti. Nors kalvis rak-tą pataisė, tačiau sūnus tė-vui pasakė, kad pataisyti ne-begalima — reikią naujas pirkti. Tėvas davė pinigų, sūnus nupirko antrą raktą. Pirmuoju raktu paslapčio-tomis, kol tėvas nepajuto, at-sirakinęs, tuštino aruodus ir girtuokliavo. Galų gale, tė-vas tai pasergėjo, atradęs ant pečiaus senąjį raktą,

pradėjo išmėtinėti sūnui to-ki jo pasielgimą. Sūnui tai labai nepatiko, anot jo, tėvo "plepalai ir pamokslai". Vie-ną vakarą gerokai nagaika pašveitė tėvą... Tėvas rai-sas, nebegali savo sūnaus be suvaldyti. Tai laikai užėjo!

Panevėžys. Pasigerėdami pažymime, kad šiemet pradė jo valdiškus pranešimus skelbti ir lietuvių kalba. Taip, anėdėlių inspektorius, p. Ričardas Štegeris atspauz-dino rusų ir lietuvių kalbo-mis apskelbimus, paliepan-čius vaizbos ir pramonijos paliudijimų išėmimą atei-nantiems 1911 metams. Gir-dėjau, kad daugiaus ketina-ma spauzdinti lietuviškai.

Jonava. Lapkričio 11 d. klebonas Jonas Ulickas gri-žo pirmą valandą nakties no ligonio iš Z. Mackevičiaus Beržių dvaro. Suvargę dar-biniai arkliai vos kiūtino, nebijodami botago. Ant plen-to šeši girti senatikai už-puolė kunigą ir jį apmušė. Gerai, kad kunigas storais kailiniais buvo apsilvilkęs tai išliko sveikas.

Panevėžys. Karpio miške už 5—6 varstų nuo Panevė-žio šiemet intaisė ratlankių lenktuvę. Kėdinių žydai su-pirkė visus uostus, apie 4-000 kelmų. Lenktuvėje tesi-darbuoja vieni Rusijos gu-dai. Mūsų žmonės tiktai ker-ta ir suveža medžius. Uždar-bis neblogas, tik darbas ga-na sunkus: reikia rasti ran-kioti po platų mišką. Beto uždirbus sniegui be šalčio, lieknams neišalus, negalima gerai važiuoti: arklys iki pa-pilvei klimsta. Daugiau, žmo-nės ratlankius veža į stotį; čia uždarbis bent kiek men-kesnis: žmogus su arkliu už-dirba per dieną po 1 rub. — 1 r. 30 kap. Męs patįs nemo-kame savo krašto turtų su-vartoti ir perdirbti!...

— Vynupio dvare pas vie-ną kumetį buvo vestuvės. Vakare plaukte priplaukė iš Naurodės ir Plūkių sodžiaus nekviestų svečių, kurie... avogė mėsą ir grietinės puo-dynę. Šeiminkas pasiskun-dė. Policija surašė protoko-lą.

— Vienos Molainių kaimo našlės kaimyno bernas vogė sodą. Šį sugavusi surašė pro-tokolą ir padavė teisman, kurs, sako, vagi pasmerkęs pusei metų kalėjimam.

— Gerbiamasai mūsų kle-bonas Juozas Stakauskas iš sakyklos apskelbė, kad šie met nebekalėdosia taip, kaip seniaus kalėdodavo — su vi-sais bažnyčios tarnais ir ve-žimais. Paaikino, kad tą metinį mokesnį, kaip al-ga bažnyčios tarnams, para-pijčiai privalo patįs surinki-ti ir atvežti. Kunigas lanky-sias parapiją, vienas su savo vežėju ir užsiimsias vienais tikėjimo dalykais. Jokių rin

kliavų tuo laiku nebūsią. Šiokia nauja kalėdojimo tvarka, anot gerb. klebono, būtinai reikią pakeisti senoji. Gal ji ir būtų geresnė. Bent ji yra jau vienu kitur mėginama. Tauragėje, sakysime. Šiomet susilaikėme dviejų naujų vikarų: kun. Daugio ir kun. Cirankevičiaus. Antrasis — lenkas iš pirmųjų žingsnių matosi, jog jis daugiau lenkams patiks, neg lietuviams.

Moterų laikraštis. G. P. praneša „Liet. Žinių“ N. 91, kad nuo Naujų Metų ketinama pradėti leisti moterų laikraštį, kaip priedą prie „Liet. Ukininko“. Būsiąs tai vadinamųjų pažangiųjų moterų laikraštis. Lietuvių moters katalikės jau turi Lietuvoje vieną savo laikraštį — „Lietuvaite“, kuris eina sykį į mėnesį iš Kauno.

Eišiškės. Lydos ap. Eišiškų parapija tai viena iš tu nelaimingųjų Vilniaus vyskupijos parapijų, kur lietuviai katalikai iki šiol tebėra lenkinimo tikslais didžiausiai skaudžiami. Pats dekanas kun. Gintautas-Dzevaltovskis ir tas pripažįsta, jog lietuvių yra čia apie 1,200. Tačiau Eišiškių bažnyčioje vos 3—4 kartus per metus (per didžiulius atlydus) te bėra sakomi trumpi lietuviški pamokslai, ir tai po mišpary, kai jau žmonės namo važiuoti reikia. Lietuviai gyvena Eišiškių parapijoje šiuose sodžiuose: Dainava, Purvenai, Gilviniškės, Žukonys, Vėžuonys, Naujadvaris, Navickiškės, Laukininkai, Navasodai (tiktai seni moka lietuviškai) ir dar kalba. Da bar varoma didžiausia agitacija, kad tik sulenkinus ir tuos sodžius. Lenkimo įrankiai: lenkės mokytojos („da raktorės“), kurios lietuvių vaikus moko lenkiškai poterių; lenkų laikraščiai, kuriuos brukte brukta lietuviams neprašyti geradarijai, ir ačiū tam, priaugę vaikai jau pradeda nebemokėti savo tėvėlių kalbos.

Kas perkasi Lietuvos žemę. Kauno fabrikantas vokiečių Tilmansas pirkosi per licitaciją apygardos teisme buv. Valstybės Tarybos atstovo žinomojo dvarininko Stanislovo Gavronskio dvarą: Alekso ir Fredą, Marijampolės ap. už 532,500 rub.

Lapainio kiemas Darsūniškių par., jau daugiau, kaip 20 metų, parsišizdina laikraščius; kai nebuvo lietuviškų — rusiškų ir lenkiškų, dabar ir lietuviškų ikvaliai. Kaikuriai metais paskiria po 20 rb. Ir kitus šnekinia imti. Dėlto nenubiednėjo, pastatė puikų malūną ant upės, kuri į Nemuną inplaukia; malūnas vertas 8,000 rb. Dabar rengia tartoką len toms pianti. Vis dėlto, kad degtinės negeria, o vakarus skiria skaitymui.

Troškūnai. Ukm. ap. Šiomet dienomis burlokams viešbutyje geriant, ten pat užėjo mėgstas karčemą lankyti miestelėnas Zavadzka. Gerokai inkausęs susiginėjo su burlokais ir buvo negyvai užmuštas. Paskui burlokai ėmė mušti viešbučio savininką Kozicką ir jo žmoną. Jie pagys. Kai kuriuos žmogžudžius suėmė, bet ne visus. „Viltis“.

Vilnius. Penki metal. Lap. 21 d. suėjo lygiai 5 metai, kaip Vilniuje įvyko taip vadinamas Vilniaus Seimas, kuriame dalyvavo apie 2000

lietuvių, iš kurių apie pusė buvo valsčių, draugijų ir kt. atstovai. Suvažiavimas buvo lapkr. 21 ir 22. Jo nutarimai paplito po visą Lietuvą ir į porą savaičių beveik visoje Lietuvoje buvo įvesta „nauja tvarka“. Bet... senoji „tvarka“ sustiprėjo ir bylos už įvedimą tos naujos tvarkos dar ir dabar nepasibaigė. Daug žmonių už tai nukentėjo, daug Sibire, kalėjimuose, kiti ir kapuose... Pagerbkime tat bent šandien jų atmintį, kaip kas galime, — gyvuosius gi bent su šelpkime.

Teismas. Lapkr. 17 d. Vilniaus Teismo Rūmai nuteisė „Goniec Wilenski“ redaktorių p. Zwierzynski 100 rb. užmokėti arba 1 mėn. atseidėti už įdėjimą p. A. Dovoiono-Selvestraviciaus straipsnio „kurstančio lenkus ir lietuvių prieš rusus“, straipsnio gi autorius nuteistas 2 mėn. kalėjimo. Laikraštis „G. W.“ uždengta ant visados.

Kuršėnai (Šiaulių pav.). Girtesnio miestelio, kaip Kuršėnai, turbūt, Lietuvoje nėra. Viešų alinių (su iškabomis) suskaiciau net 13-ka, monopolis — 14-sai. O kiek dar slaptų smuklių? Kitur tarp gatvių net po 3 alines ant kampų prieš-priešais stūkso: mat už kampo greičiau girtuokliui užkliuti. — Įdomu, kiek Kuršėnuose yra laikraščių skaitytojų? Manau, jų nei pusės tiek nėra, kiek smuklių lankytojų.

Antalieptė (Zar. pav.). Šiomet dienomis čia buvo rinkimai įgalotinio ir Žemės Tvarkomąją Komisiją. Susirinkusieji „viborni“ buvo iš rinkų pasitvirtinę ūkininką Z. Tumėną, žmogų gerų norų. Įrinkę pradėjo jį sveikinti su „igaliavimu“. Bet tas „nepadėkavojo“ pagal jų noro, ir rinkikai, matydami, kad „niekas neišeina“, kaip susikalbėję pradėjo rėkt — nereikia! nereikia!... ir ant jo vietos išrinko kitą, Justiną Kuzmą, kuris užsima šunadvokatyste.

Dusėtuos-gi išrinko pagirtiną vyrą Jameikį, kurs „laisvės“ metais, buvo išrinktas viršaičiu — nežiurint to, kad ir čia buvo statoma kandidatu šunadvokatas.

Šančiai (Kaunas). Lapkričio 13 d. buvo vaidinta „Amerika pirtyje“. Paskui juozapiečių choras padainavo keletą dainų. Viskas pasisekė gerai. Tik susirinkusieji per lošimą labai neramiai elgėsi: kalbėjos, riešutus krinto ir t.t.

„Liet. Ukininkas.“

Juosvainiai (Kauno ap.). Čia geria degtinę netik suaugusieji, bet ir vaikai. Vieną kartą mačiau, kaip vaikas verčiamas stačiai su ašaromis turėjo išgerti degtinės stiklinuką. — Begirtuokliaudami žmonės dažnai susipenša. Štai spalio 17 d. vienas taip sumušta, jog vargu bepagis.

Kun. Šiaučiusas įsteigė skaityklą. Tikimės, kad inpratę skaityti žmonės pamės girtuokliavę.

Panėdėlis (Ežerėnų ap.). Spalio 27 d. Lebedžių sodžiuje buvo seniūnijos sueiga. Žmonelės tarėsi statyti liaudies mokyklėlę. Beveik visi nariai sutiko, prisiketindami iš savo pusės suvežti medžiagą ir duoti žemės. Tiktaid ūkininku nuo to pagirti no darbo atsisakė, iš kurių vienas šlėkta.

Korespondencijos.

BROOKLYN, N. Y.

Čionai 18 gruodžio numirė Agnieška Ruzgaitienė. Buvo tai dora ir dievobaiminga moteriškė. Velionė buvo pabaigus tik 32 metus. Paėjo iš Rudaminos parapijos. Su vyru išgyveno 10 metų. Sirgo suviršum metus, turėdama vėžio ligą. Jausdamasi, kad gydytojai jos neišgelbės atsidavė Dievo valiai ir kas savaitė atlikdama šv. Išpažintį užbaigė savo varginą gyvenimą, palikdama nuiludime savo vyrą ir 9 metų vaikėlį. Liko labai gražiai palaidota po iškilmingų šv. Mišių lietuviškoje bažnyčioje. Po jos teip sunkių kentėjimų tegul jai Dievas duoda amžiną Danguje atsilį.

WANAMIE, PA.

Gruodžio 18-20 atsiliko keturiadsimts valandų atlydai. Vietiniam klebonui J. Inčurui pagalbon atvyko kunigai: J. Dėlinikaitis, J. Kassakaitis, V. Vizgirda, A. Šaulinskas, V. Kudirka ir A. Kaupas. Netoli 500 atliko išpažintį.

FOREST CITY, PA.

Vietinis klebonas M. Panakauskas pamaži taisosi iš sunkios ligos. Yra viltis, kad pasitaisys visai netrukus.

PITTSTON, PA.

Gruodžio 17 d. numirė po trumpos ligos Darata Siugzdienienė, iš namų Mazeikiutė, amžyje 24 metų. Paliko du mažus vaikučius. Gimimo iš Guogų sodžiaus, Pakuonio parapijos. Laidotuvės buvo labai iškilmingos, beveik viskas Sebastopol atlydėjo kuną ir bažnyčią ir nulydėjo į kapines.

Viši nekantriai laukia parapijos „fair“ų, kurie ketinama pradėti Naujose Me tuose. Bus labai gražių daiktų.

Sniego prisnigo į valias. Gruodžio 23 d. po trejų metų ligos numirė Petras Sienuškas, 48 metų amžiaus, Vėlionis gimė Siemoškų kaime, Kapčiamiesčio parapijoje. Amerikoje išbuvo 20 metų. Paliko pačią, vieną su nu ir vieną dukterį. Amerikoje yra dar jo dvi seseri ir vienas brolis, Lietuvoje tėvas dar gyvas.

Palaidotas šv. Kazimiero kapinėse.

Lai buna lengva jam svetimajai žemelė!

ATHOL, MASS.

Šito miestelio lietuviai su „Draugu“ nieko draugiško neturėjo, nes nieko nežinojo apie jį. Tik praėjus mėnesį gerbiamas kun. J. Jakaitis paragino pamėginti šitą laikraštį. Keletas mūsų paklausėme, užsirašėme „Draugą“ ir dabar esame užganėdinti teisingomis ir švariomis žiniomis.

Kalbant apie mūsų miestelio lietuvių, reikia pasakyti, kad jie karšti darbininkai dviasioje ir visuomeninėje dirvoje. Sumanymų tiek ir tiek, tik bėda, kad sumanymai pasilieka sumanymais. Štai tveriam net tris parapijas — bet nei vienos neturime; buvo sudarytas lietuvių „benas“, bet nepradėjęs griežti numirė. Teatra linė Draugija pasirodė ant scenos tik vieną sykį ir dabar tyli. Pastaru laikų sumanymą sutverti blaivybės draugiją. Bet kalbink ką prišrašyti, tuojau išgirsi: „Aš

ir taip negeriu, kam man dar tos blaivybės“, arba: „Kazinko neprasimans! Nori, kad aš cieclistu likčiau!“

Ir šv. Onos moterių draugija tveriasi, tveriasi ir vis dėlto prastai tveriasi. Taspat su parapija. Turbūt mūsų miestelyje oras perskystas, kad niekas nesusitvertaria.

Gruodžio 11 d. pabėgo nuo pačios Antanos Sinkevičios. Tik tris savaitės, kaip buvo vedęs. Išviliojo pinigų ir dingio, kaip jaunas mėnuo!

Mockus.

WESTFIELD, MASS.

Pas mus žmonės subruzdoparapiją susitverti, tik tas nelengva. Viena, lietuvių čia neperdaugiausia, (suaugusių 300 su viršum); o ant ra, sunku kunigas gauti. Lietuviai čionai pusėtina susipratę katalikai ir nesiduoda vadžioti už nosies visokiems cieclikams ir išnaudotojams. Nesenai vėl ap lankė mus kun. Jakaitis. Džiaugėmės galėdami priimti šv. Sakramentus ir klausyti pamokslų prigimtoje kalboje. Po atsilankymo gerb. kunigėlio mūsų gyvenimas pilnesne romybės vage sriovena. Laikraščių skaitytojų yra pusėtinas būrelis. Daugiausia skaito „Draugą“. Nors tasai laikraštis, — sako — neapsiskaitusiam išsyk sunkus skaityti, bet per skaicius kelis numerius veikiai suprantama, kaip augėtai jis stovi ir kaip naudinga jį skaityti.

Darbai tuomtarpu gerai eina.

Mūs miestelis dar bus gražesnis, kai pastatys naują krasos stotį (post office), kuri jau ruogiama. Nesenai išcemantavotos aplink parką gatvės papuošė visą parką.

Westfield'as — tai katalikiškas miestelis, nors ir protestonų nemažai. Gyventojų bus suvirš 15,000. Katalikai turi tris parapijas: dvi angliškai šnekančių ir viena lenkų. Lenkai turi labai gražią bažnyčią, kuri atsejo (reikia stebėtis) tik \$35,000. Lietuviai, vieni eina į šv. Marijos bažnyčią, kiti-gi prie lenkų glaudžiasi. Savo bažnyčios lietuvių neturi, bet turi įsitaisę salę, kuri iš dalies ir girtuokliavimą paremia! Taip-pat katalikai turi didelę mokyklą (net su High School) ir mokytojas vienuoles. Daugelis lietuvių lanko tą mokyklą.

Blaivininkų draugija turi puikią salę „Tėvo Mato.“ Malonu tokiame mieste, kur tikyba su blaivybe žmonių pirmyn stumia.

Jonelis.

WILKES-BARRE, PA.

Prie septynių esančių ir čarteriuotų lietuviškų draugysčių pribuna dar viena pagelbinė „Keistučio“. Kitur lietuviai prisilaikydami patarlės: „vienybėje galybė“ stengiasi mažesnes draugystes sulieti į vieną tvirtą; pas mus-gi draugystės be sąmonės steigiamos. Tai silpnimas esančių draugijų, bereikalingi ekspensai dėl gamimo čarterio ir pasigaminimo konstitucijos. Gaišinimas laiko ant mitingų. Kas nedėdienį mitingai, taip kad didžiama vyrų nei vieną nedėdienį dora neperleidžia savo šeimynoje. Todėl esančias draugystes reikėtų į dvi ar tris sulieti, o ne naujas steigti ir senias ardyti!

Subatoje prieš Naujus Metus, gruodžio 31 dieną, J. Kuncas salėje vietiniais lietuvių choras giedos tautiškas dainas, po dainų bus šokiai. Vakaro nauda skiriama naujų vargonų įtaisytiui į lietuvišką bažnyčią.

SUGAR NOTCH, PA.

Kun. Dreyeris, didis lietuvių prietelis, priviliojęs lietuvių prie lenkų, išsikėlė į Plymouth'ą ir nabašniko kun. Siedleckio vietą. Antrąją Kalėdų dieną laikė š. mišias jau Plymouth'e. Į Sugar Notch tuo tarpu paskirtas kun. Jundzilovskis, nieko nemokąs lietuviškai.

Tokių būdu Sugar Notch'ies lietuviai likosi lenko prigauti. Buvo lietuviams prižadėjęs padėti tvirtą pamatą busiančiai parapijai; tik dėjo lenkišką būdą, kad jos niekad nebutų. Netolimoje ateityje lietuviai susilauks kitą da nemalonesnį dalyką: bus išmesti iš bažnyčios. Taip buvo visur ir čia bus!..

Žiniesys.

Naujienos iš Amerikos.

Stato kauciją už Dietz'ą.

La Crosse, Wis. Vaizborai ir turtingesni gyventojai miestelio Bangox, Wis., pasirijo sudėti kauciją už „Cameron Dam“ tvirtovėlės apgynėją Dietz'ą, jo pačią, dukterį ir sūnų. Kaucijos reikalaujama viso \$22,000. Miestelio gyventojai visados būvę prielankūs Dietz'o šeimynai ir noriai renka pinigų jos paliausavimui iš kaucijos iki teismas tolesnį Dietz'ų likimą nenuspręs.

Nelaimingi atsitikimai Gary'je, Ind.

Gary, Ind. Pastarais laikais penki asmenys rado pirm laikinę mirtį nelaimingose atsitikimuose. Tris darbininkai: James Birchell, Jonas Servi ir Karolius Posta tavo užmušti pasazierinio trukio Lake Shore linijos; Mykolą Maton'ą užmušė nupuo lysis baltis ir Andrius Pettrovas sušalo gatvėje. Pastarasis turbūt buvo girtas. Tarp žuvusiųjų lietuvių nėra nei vieno, nes visų pavar dėdės svetimtautiškos.

Vilkas teatre.

New York, N. Y. Williams burgo teatre „Amphion“ laike perstatymo, kuriame turi savo roles ir laukiniai žvėrys, išsiveržė iš klėtkos piktas vilkas, puolė tarp žiurėtojų ir šešias moteris sunaikino sukančiojė, o keletą apdraskęs pakol dažiurėtojais spėjo jį sugauti ir atgal į klėtką uždaryti. Atsižymėjęs veiklumu vienas policijantas, kuris pagriebęs vilką už gerklės, drūčiai jį laikęs, ir nors žvėris jį baisiai sukančiojė, tačiau jo nepaleidęs, kol tarnai nepribuvo jam į pagalbą. Teatre kilusi didelė panika.

Kalėdų pamaldos šešiomis kalbomis.

Ellis Islande, New Yorke, sulaukta Kalėdoms du tūkstančių ateivių iš įvairių kraštų. Imigracijos komisija drauge su įvairių linijų vyriausybe padarė mesliavą — ir imigrantai turėjo dailias šventes. Pamaldos atsiliko šešiomis kalbomis, eglaitės tapo pastatytos vaikams kiekvienam skyriuje (tų vaikų buvo 300). Vyrų gavo po porą pančiukų, po skepetaitę, tortą ir tris cigarus,

moterims duota saldinių vieton cigarų. Neužmiršta nei 120 ligonių, kurie guli „keslgardės“ ligonbutyje.

Amerikos pinigai plaukia Europon.

New York, N. Y. Šio miesto krasos viršininkas apskelbė, jog nuo pirmos iki 20 dienai gruodžio išsiųsta krasa į Europą \$7,025,548 (septyni milijonai, dvidešimts penki tūkstančiai, penki šimtai ir keturioliosdešimts aštuoni doleriai). Daugiausiai Amerikos dolerių nuėję Italijon, Lenkijon ir Anglijon. Yra tai Kalėdų dovanos tėvams, broliams, seserims ar taip gi minėms, apie kuriuos ir turtingesnę šalį atvykusieji neužmiršta. — Tuo pačiu laiku išsiųsta 383,319 registruotų ir 46,020 neregistruotų pake lių.

\$35,000,000 universitetui.

Cleveland, Ohio. Amerikos Krezus, tėvas žibalo trus to, Jonas D. Rockefeller dovanuoja dar dešimt milijonų dolerių Chicago universitetui. Pradėjus nuo 1889 metų didžiausias Amerikos turčius dovanotojai mokylai viso trisdešimts penkis milijonus dolerių.

Ramiausias žmogus mirė

Kirksville, Mo. Čia mirė 89 metų Howard Sheeks, kuris pragarsėjo tuo, kad nei sykį gyvenime su nieku nesi barė ir ant nieko nesiskundė žmonėms. Su pačia išgyveno beveik 70 metų ir niekad nei žodžiu jos neužgavo. Sheeks taipogi gyrėsi niekuomet nesumelavęs. Jo žmona metais už jį vyresnė, romaus budo moteriškė, mylėjusi ir godojusi vyrą ir saugojusi jį nuo visokių nesmagumų.

Mirties bausmė pakeista ka lėjimu lyg gyvos galvos.

Washington, D. C. Prezidentas Taftas pakeitė Jonui Wynne mirties bausmę ka lėjimu visam amžiui už užmušimą inžinieriaus pagalbininko McKinnon'o, ant laivo Rosenerans Honolulu prieplaukoje, nes buk papildydamas žmogžudystę Wynne buvęs girtas ir nesupratęs gerai, kokios pasekmės laukė jį už tokį darbą. Wynne buvo ratų tepėju ir imaginavo sau, būk McKinnon jį skriaudžias liepdamas jam ilgiau dirbti negu kitiems laivo darbininkams. Ir nors Wynne, blaivu būdamas, niekad nemanė pavasčiai McKinnon'ui atkeršyti, tačiau šyvukės primaukęs ir radęs savo priešą miegančią, perskėlė jam galvą. — Matote, koks geras patarėjus girtuoklybė. Paskandinęs protą alkoholyje žmogus nežino, ką bedarąs.

Trusto dividendos.

New York, N. Y. Plieno trustas United States Steel Corporation išmokėjo prieš kalėdas savo akcinieriams du milijonų ir septynis šimtus tūkstančių dolerių bertaininės dividendos. Be to, trustas išdalino savo darbininkams kelis šimtus tūkstančių dolerių, kaip Kalėdų dovanų, nuo 5 iki 20 dolerių sulyg kiekvieno tarnybos metų kompanijai.

Pavogė brangią vištą.

New Orleans, La. Negras Alonzo Black, atsilankęs naminių paukščių parodoje, pamatė gražią, riebią vištą; pagriebęs ją pradėjo bėgti. Vištos savininkas bet patėmijo vagystę ir pradėjo rėkti, ką išgirdusi minia ir manydama negrą papildžius ko

kią didelę niekadėjystę, pradėjo jį gaudyti. Bet dažinėjusi, ji tik vištą pavogus, netrивоjo juokais ir negro ilgiaus neužlaikė. Savininkas tečiaus vištą atsiėmė, ba už ją davė jam tūkstantį dolerių. Negras-gi jos vertės nežinodamas butų vienu sykiu visą suvalgęs.

Suvienytosios Valstijos turi 91,972,266 gyventojus!

Pastarasis visutinis surašas Sus. Valst. gyventojų parodo, jog pačiose Valstijose 1910 metais gyveno 91,972,266 žmonės, o su Porto Rico, Hawaii ir Alaska 93,402,151. Paduodame ir skaitlines sulyg valsčių ir teritorijų.

(Pirma rubrika parodo gyventojų skaitlių 1910 m., antra pirm dešimties metų, ty. 1900 m.; trečia-ji priausgi per dešimtį metų nuosimtį).

Alabama			
2,138,093	1,828,697	16.9	
Arizona	204,454	122,031	4.3
Arkansas	1,574,409	1,311,564	20.0
California	2,377,549	1,485,053	60.1
Colorado	799,023	539,700	48.0
Connecticut	1,114,756	908,420	22.7
Delaware	202,322	184,735	9.5
District of Columbia	431,069	378,718	18.8
Florida	751,130	528,542	42.1
Georgia	2,609,121	2,216,331	17.7
Idaho	325,594	161,772	101.3
Illinois	5,638,591	4,821,550	16.9
Indiana	2,709,876	2,516,462	7.8
Iowa	2,224,771	2,231,853	x3
Kansas	1,600,049	1,470,495	15.0
Kentucky	2,289,905	2,147,174	6.6
Louisiana	1,656,338	1,381,625	19.9
Maine	742,371	634,400	6.9
Maryland	1,295,356	1,188,044	9.9
Massachusetts	3,366,416	2,805,346	20.9
Michigan	2,810,173	2,420,982	16.1
Minnesota	2,075,708	1,751,394	18.5
Mississippi	1,797,114	1,551,270	15.8
Missouri	3,293,333	3,166,665	6.9
Montana	276,053	243,329	11.5
Nebraska	1,192,214	1,066,300	11.8
Nevada	81,875	42,335	93.4
New Hampshire	430,572	411,538	4.6
New Mexico	327,301	105,310	67.5
New Jersey	2,537,107	1,883,669	37.7
New York	9,113,604	7,268,894	25.4
North Dakota	577,056	319,146	80.3
Ohio	4,767,121	4,157,545	14.7
Oklahoma	1,657,155	790,391	109.7
Oregon	672,765	413,536	62.7
Pennsylvania	7,665,111	6,302,115	21.6
Rhode Island	542,610	428,556	26.6
South Carolina	1,515,200	1,340,316	13.1
South Dakota	583,888	401,570	45.4
Tennessee	2,184,789	2,020,616	8.1
Texas	3,896,542	3,048,710	29.8

Utah	373,351	276,749	8,9
Vermont	355,956	343,641	2,6
Virginia	2,061,612	1,854,184	11,4
Washington	1,141,990	518,103	129,9
West Virginia	1,221,119	958,809	27,4
Wisconsin	2,333,860	2,069,942	12,7
Wyoming	145,965	92,531	57,7
Alaska	64,356	63,592	1,2
Hawai	191,909	154,001	24,9
Porto Rico	1,118,012	954,243	17,2

Nubaudė geležinkelio kompanijas.

Philadelphia, Pa. Federališkas apskričio teismas nutėisė kompanijas: Philadelphia and Reading Railway, Lehigh Valley Railway ir Bethlehem Steel Co. užmokėti žymias pinigų sumas už suokalbį su traisais prieš smulkesnius neprigulmingus pabirkantus ir vaizborius. Pirmoji kompanija užmokės pabaudos 1.740.000 dolerių, antroji — 2.500.000 dolerių ir trečioji — 3.200.000 dolerių. Jos, mat pervedavo trustų prekes už daug žemesnes kainas, negu indavo nuo paprastų pabirkantų bei vaizborių.

Žymi dovana universitetui.

New York, N. Y. Neseniai miręs I. C. Wyman iš Salem, Mass., užrašė Princeton universitetui keturis milijonus dolerių. Nabašniko giminės bandė protestuoti prieš tokį testamentą, bet teismas pripažino jį legaliskai padarytu, ir pinigai teks mokyklai. Apvilti giminės jaučiasi nusiskriaustais.

Milžiniškas sumanymas.

New York, N. Y. Eina gan das, buk kuopa New Yorko ir Chicagos piniguočių nori įkūnyti sumanymą sujungti Chicago su New Yorku požeminiu tuneliu. Tunelis tar-nausiąs netik pasażieriniams ir tavoriniams traukiniams, bet ir telegrafo ir telefono komunikacijai. Toks milžiniškas sumanymas atsieis milijonus dolerių.

Kalėdų dovanos.

Pittsburg, Pa. Nekurie laikraščiai skelbia, buk Pittsburgo angliakasyklos ir plieno dirbtuvės išdalinusios savo darbininkams tris milijonus dolerių, kaip Kalėdų dovanų, ir prisizadėjusios nuo Naujų Metų įvesti šokių tokių pagerinimus savo įstai-gose. — Gerai, kad nors sykį į metus kapitalistai atsi-mena savo darbininkus.

Valdžia ima nagan apgaudinėtojus.

Suv. Valstijų krassa pradė jo areštuoti visokius apgaudinėtojus, ką pasinaudodami krassa vilioja iš žmonių pinig-us. Gruodžio 16 d. Pensylvanijoje ir New Jersey'e tapo suimta devyniolika asme-nų.

Suimta: "Chain Shoe Store Syndicate" vyriausybė.

"Pine Heights Co." viršininkai.

Dr. J. B. Hornstein, Philadelphia.

Chas. B. McKee, Hunting-ton, Pa.

J. S. Lepsch, Ridgeway, Pa.
John A. Weitzel, Lancaster, Pa.
Abram G. Stauffer ir Oscar A. Stauffer, Palmyra, Pa.
William S. Leam, Lebanon, Pa.
Abram S. Stauffer, Palmyra, Pa.
Ira C. Webster, Newark, N. J.
Oscar Gustavson, Jersey City, N. J.
S. Joseph Silverman, Pittsburgh, Pa.
Lewis Conrad, Conrad Lotz ir William Bingham, viršininkai "Correspondence Institute of America", Seranton, Pa.

Pastaroji įstaiga neturi nieko bendro su garsiaja "International Correspondence Schools". Valdžia kaltina Institutą, kad išgaudavo adresus kai-kurių vidutinių mokyklų (High Schools) mokinių, paskui siųsdavo jiems laiškus, kuriuose buvo parašyta, kad jų vardai yra užrekomenduoti, kaip turinčiųjų artistiškus gabumus. Institutas apsiimdavo padaryti iš jų artistus už \$18.50. Tuo tarpu prie "Instituto" nėra jokio artistiškojo skyriaus, nors mokinių buvo 60,000.

Lepsch yra jubilierius. Jį kaltina, kad apgavo Adams Express Co. ant \$3.000. Mat Lepsch siuntė brangių daiktų į Philadelphia, kad juos apkaivavus. Bet dėžutė su diemantais atėjo tuščia. Kompanija sako, kad Lepsch išsiuntė tuščią dėžutę, o paskui apsimetė, buk diemantai tapo pavogti pakeliu.

Gustavsoną kaltina, kad siuntinėjęs krassa nepadorius raštus.

The Pine Heights Company pardavinėjo žemes pietų New Jersey'e. Valdžia tvirtina, kad tos žemės neturi jokios vertybės.

Chain Shoe Store Syndicate yra kapitalizuotas 2 milijonais dolerių. Syndikatas garsinosi, kad steigisąs gran dinę čeverių krautvių visuosės didesniuose miestuose, kad perkas čeverių dirbtuves labai pigiai ir tokiu būdu apsieinas be tarpininkų ir turis didelį pelną. Lengvatikai žmoneliai pirkto akcijas tame syndikate.

Staufferiai kaltinami už daugelį daiktų, tarp jų už pardavinėjimą "ispaniškujų adatų", kurios buk parodančios požeminius mineralus ir kitokius paslėptus turtus.

Chicagos Skerdyklos sudegė. Pragaišties daugiau, kaip \$3.000.000.

Trisdešimties keturi arba daugiau ugniagesių žuvo.

Baisi ugnis aplankė Chicagos skerdyklas praeitą čet-vergą. Ugnis kilo iš nežinomos priežasties Nelson Morris'o triebesyje. Begesinant gaisrą, griuvo išnetyčių siena ir palaidojo po savim ugniagesių viršininką Horan'ą, maršalką Burroughs'ą ir 34 ugniagesius. Gesinti buvo labai sunku, nes kilo vėjas, o visi triebesiai buvo persigėrė riebumais. Pragaišties padaryta daugiau, kaip už tris milijonus dolerių. Keli tukstančiai darbininkų, tarp jų daug lietuvių, neteko darbo.

Siunčiant pinigų, čekius, arba "Money Order", siųskite ant adreso:

"DRAUGAS",
314 East Market St.,
Wilkes-Barre, Pa.

Chicagos siuveju straiikas.

Chicagos drapanų siuvėjai jau trečias mėnuo, kaip straiikuoja. Jų Unija jau seniai straiiką rengė ir laukė tik progos, kad ji pradėjus. Kompanijos tą nujautė ir iš savo pusės rengėsi. Dirbtuvė se atsirado slaptoji policija. Vienoje dirbtuvėje besikalbant porai darbininkų apie rengiamąjį straiiką, netikėtai atsiranda policijantas ir nor juos areštuoti. Pakelia tuojais kiti, buk žydėliai, riksmą ir darbininkai urnu apleidžia dirbtuvę. Taip, 17 dieną lapkričio sustojo dirbė tris mažesnės dirbtuvės, o paskui jas ir visos kitos. Atsirado 56-ųjų tukstančių siuvėjų armija, susidedanti iš žmonių įvairių tautų, be darbo. Tame skaičiuje yra apie 10 tukstančių lietuvių.

Siuvėjų Unija, susitaikymui su kompanijomis, tokias išlygas pastatė: 1) Pripažinti Siuvėjų Uniją ir į darbą priiminti tik, tuos, kurie prigulės prie Unijos. 2) Sturumpinti darbo laiką nuo dešimties valandų iki aštuonių. 3) Mokėti pusantro syk daugiau už darbą virš minėtojo laiko atliktą. Pirmąjį punktą Siuvėjų Unija laiko už svarbiausį; dėl jo yra pasirijus ir dviejų kitų atsižadėti.

Tečiaus kompanijos lengvai pasiduoti neketina ir savo dirbtuvių nenor uždarinėti. Apsaugojimui savo dirbtuvių ir tų, kurie norės vaikščioti į jas dirbti, pasisamdė jos slaptają policiją, mokant į dieną po keturis dolerius, į kurios eiles neretai pateko tų pačių dirbtuvių užveizėtojai, gerai pažįstantieji darbininkus. Straiikieriai, žinoma, nemalonai veizi į tokius, kurie į darbą vaikščioja ir jų reikalą gadina, todėl juos perspėja, grąšina, karštesnieji, žodžiams negelbstant, stengiasi kumščia ar kitu įrankiu pasiekti tikslą: Slaptoji policija užstoja "skebus" ir išseina riaušes. Pasamdytieji kompanijų apgynėjai, kad savo uolumą parodyti, tankiai visai nekalitai nuskriaudžia žmones. Taip neteko gyvasties iš jų jų rankų du lietuviu: K. Lazinskas, iš Rozalino parapajai, su didele iškilme straiikierių palaidotas 28 d. lapkričio, ir F. Nagreckis, 29 metų jaunikaitis, nužudytas 15 d. gruodžio.

Įdomu žinoti aplinkybes kuriose šis pastarasis tapo nukankintas. M. Lingevičius su F. Nagreckiu išgirdė, jog viens iš jų draugų ketina į darbą eiti, nuėjo, kad jį perkabėti. Išeidamu priminė, kad ateis ryto pažūrėti, ar jis eis dirbti. Ant rytojaus, juodu atėjo, vaikštinėjo šalygatviu prie dirbtuvės. Ans jų draugas, patėmijęs juodu per langą iš dirbtuvės, parodė detektyvams, ir pasakė, kad jie jį užmušti laukia, už tai, kad jis eina dirbti. Detektyvai išbėgo juos suimti, bet jie pasislėpė artimuose, vieno lietuvio namuose. Už valandos laiko, manydami, kad jų niekas ne-seka, pasirijo pabėgti per užpakalines duris, į kitą gatvę. Bet čia detektyvai tykojo ir Nagreckis trimi šuviais tapo užmuštas, o Lingevičius mirtinai sužeistas. Viens valgomųjų daiktų par-davėjas, matydamas kas de-dasi, paklausė detektyvų, už ką juos muša, bet tie, vieto-

je atsakymo užsiptolė ant to žmogaus ir jo paties vos ką nesumušė. Apskritai, tiems kompanijų samdininkams daug kas užmetinėjama: ne tik kad jie nedorai pildo savo priedermę, neteisiamai užpildinėdami ant žmonių, bet kad jie užpildinėja dėl apvogimo. Pats Lingevičius, kurs ligonbūtyje sunkiai serga, štai kaip apie tą atsitikimą pasakoja: "Mudu su Nagreckiu, eidamu N. Wood gatve, priėjova prie geležinkelio ir sustoję ant gatvės laukėva, kol, tuotarpu einantis traukiny praslinsk. Mudviem bestovint, užpuolė ant mus du vyru ir pradėjo mus tasyti. Mės gynėmės. Pradėjo kas šaudyti, nežinau tikrai, nes buvau karštyje, bet rodžias policijantai." Toliau nežino kas darėsi, nes sušaudytas neteko nuovokos. Tą detektyvų užpuolimą taip išaiškina: tik-ką toje apelin-kėje buvo kas užgavęs dvi mergini siuvėji, einanti į darbą ir štai ant tų dviejų lietuvių kaip kaltininkų, detektyvai užsiptolė. M. Lingevičiaus išaiškinimas iškėlia da gražiau aikštėn aukų nekaltumą ir detektyvų apjaukimą. Įdomu išgirsti policijos viršaičio Schuetler nuomonę apie tą patį atsitikimą ir policijantus: "Šios dienos riaušės parodo nedorą būdą kai-kurių straiikierių. Nebuvo da Chicagoje taip nedoro straiiko, kaip šis. Pažymėjo jį žveriški užpuolimai ant jaunų mergaičių ir senyvių žmonių. Neabejoju pranešimams, jog esą kai-kuriose Europos Valstijose žmonių rūšis, smustams atsidavusi ir kurią anos Valstijos nori nusikratyti. Čionykštė policija privers juos Valdžios įstatymus paguodoti ir tvarką užlaikyti". — The Chicago Daily News. N. 299.

BAISU.

Šis atsitikimas tapo liepsnojančia kibirkštis Siuvėjų Unijai ir lietuviams. Unija iškelė dideles laidotuves a. F. Nagreckiui. Straiikierių susirinko apie šeši tukstančiai, taip kad pripildė bažnyčią ir visas gatves aplinkui. Savo parapijiečiui, kurs išpažintį buvo atlikęs 11 d. gruodžio, atlikė iškilmingai pamaldas kun. N. Lu-košius, asistuojant kunigams Ambrozaičiui ir Zai-kauskui; pamokslą lietuviškai ir angliškai pasakė kun. F. B. Serafinas. Stovintiams ant gatvių prakalbas laikė įžymesni straiikieriai.

Lietuviai, vėl policijos pasielgimu skaudžiai užgauti, sutvėrė, ant greitųjų, protes to komitetą ir išsiuntinėjo užkvietimus į Protesto Mitingą, rengiamą 19 d. gruodžio, 7 val. vakare, į Freiheit Turner svetainę. Užkvietimo įtalpa buvo tokia: "Lietuviai Darbininkai ir Darbininkės! Žinome visi, kad Chicagoj dabar yra rūbsiuvių straiikas. Straiikuoja jie jau du mėnesius. Per šį laiką jie ramiai susilaikė, nekėlė jokio sumišimų ir riaušių. Darė jie su policijos leidimu vien tik demonstracijas, rodydami visuomenei ir savo monę apie tą patį atsitikimą ir policijantus: "Šios dienos riaušės parodo nedorą būdą kai-kurių straiikierių. Nebuvo da Chicagoje taip nedoro straiiko, kaip šis. Pažymėjo jį žveriški užpuolimai ant jaunų mergaičių ir senyvių žmonių. Neabejoju pranešimams, jog esą kai-kuriose Europos Valstijose žmonių rūšis, smustams atsidavusi ir kurią anos Valstijos nori nusikratyti. Čionykštė policija privers juos Valdžios įstatymus paguodoti ir tvarką užlaikyti". — The Chicago Daily News. N. 299.

pereitą savaitę tapo nužudytas mūsų tautietis K. Lazinskas, kurį nušovė pasamdytas per dirbtuvės savininką niekšas. Žmonės sujudo, padarė iškilmingas laidotuves, norėdami tuomi užprotestuoti, kad policija neišdrįstų taip pasielgti. Tečiaus policijos valdžia visiškai nepaiso ir štai Gruodžio 15 dieną jos tarnai užmušė vėl vieną lietuvių F. Nagreckį, o kitą lietuvių M. Lingevičių pavojingai sužeidė ir jau be žado gulintį dar labai sudaužė ir spardė. M. Lingevičius gal teip pat turės atsiskirti su šiuo svietu.

Broliai Lietuviai, mės negalime ilgai kėsti tokį žverišką policijos pasielgimą. Mės turime nedaleisti jai šaudyti mūsų nekaltus brolius. Todėl atsilankykime visi į šį mitingą, pakelkime viešą protestą ir pareikalaukime nuo miesto valdžios, kad ji pasistengtų nubauti užmušėjus ir jų palaikytojus ir kad policistai daugiau nešaudytų ir mūsų brolius. Kviečia visus Protesto Komitetas. Įžanga liuosa."

Minėtame laike susirinko į svetainę apie 400 žmonių. Sutraukė juos svarbus ir prakilnas reikalas. Gaila tik, kad prakalbėse šeiminkavos socialistai, savo netaktiškais išsišokimais gadino tvarką ir visai bereikalingai kišo susirinkusiems į akis savo raudoną vėluvą. Duokim, p. Jančauskui labai nepatiko, kodėl vakarykščiaime susirinkime p. Balevičiaus, kad nepriimti Susiv. Liet. Amerikoje plikų socialistų, bet vien gerai pasi-laikančius žmones, ir ilgai prirodinėjo kokia iš to garbės socialistams, o negarbės Susivienijimui. Išėjus iš kalbos, kad "Kova" neleidžia socialistui būti policistu, kalbėtojas paaiškino, jogei

galėtų socialistas buti policistu Milwaukee, bet ne Chicagoje. Čia pasikėlė Butkus ir paprašė balso. Socialistai šaukia, kad jam neduoti šnekėt. Pirmininkas pertaria, kad kiekvienas gal liuosai savo nuomonę išreikšti ir aptil do triukšmą. P. Butkus užklausia kalbėtojo, kad paaiškintų, kodėl socialistas negal būti policistu Chicagoje, jei gal buti Milwaukee? Socialistai naują triukšmą pakelia ir reikalauja, kad p. Butkus išeitų iš salės. Tris net prie jo pribėga ir vienas kumstelia į pašonę. — Jei jūs nenorite, kad aš čia būčiau, tai galu išieiti, pasikėlęs sako p. Butkus ir eina pro duris. Koks vyrukas su raudona "naktaiža", kad išreikšti jam socialistišką savo mandagumą, palydi burnojimais. Po ilgų tarybų ar ant protesto miesto majorui tur pasirašyti visi ar tik vieni piliečiai, nutarta, kad pasirašytų vien piliečiai.

Reik pridėti, jogei Siuvėjų Unijos prezidentas Landers, ištyręs per savo detektyvus ir suradęs, kad F. Nagreckis buvo užmuštas, be jokios iš savo pusės provokacijos, kompanijų samdininkais, apskundė kompaniją Hart, Schafner & Mart.

A. G.

ATYDA.

Sena, visiems žinoma Lietuviška Banka, A. Grochowski & Co., kurios apgarsinimą ras skaitytojai šiame laikraštyje, išdavė puikų knyginių kalendorių 1911 met., kurį dykai aplaikys kiekvienas atsišaukiantis ant šio adreso:

A. Grochowski & Co.,
Bedford ave. & Grand st.,
Brooklyn, N. Y.

REDAKCIJOS PASTABOS.

Rygiškių Jonas galop pradžioje leisti savąją „Lietuvių kalbos sintaksę“ per „Vado va“. Galima pastebėti, jog sintaksėje bandoma užlaikyti raidė „ū“ („u“ su brūkšneliu ant viršaus) — toji „ū“, kuri yra baigiama varyti laukan iš mūsų statrašo. Rygiškių Jonas taria raide nori kai kuriuose atsitikimuose užva duoti nosinę „u“ („u“): rašo „jūs“, o ne „jūs“, „sūnūs“ (daugskaita), o ne „sūnūs“, ir t.t.

Trečiojo linksniavimo daugskaitos vardininkas rašoma su „y“, o ne su „i“ (patys, akys, o ne patys, akys). Žodžiu, atsižiuirint į statrašą, sintaksė vieton pra šalinti keblumus dar labiau painioja mūsų rašybą.

Koks tai p. Er. gina d-rą P. Avizonį „L. Ukininke“ nuo kunigų kritikos:

„Kuomet pernai — rašomas ponas — d-ras P. Avizonis, savo rašinyje „Žemė ir žmogus“ apie žemės paėjimą privedė Laplaso nuomonę, tai mūsų kunigų laikraščiai ėmė net juokte juoktis, kad, girdi, p. Avizonis skelbia kaip mokslą tiesą „seną Laplaso pasaką“, kurią, esą, jau visi rimti mokslininkai atmetę. Dėlko-gi tie mokslininkai „atmetę“ Avizonio paskelbtą teoriją — tie kunigai nepasakė ir pasakyti negalėjo, nes būtų turėję parašyti tai, kas čionai mano yra išaiškinta, o tai jiems nenaudinga būtų buvę“ („Liet. Uk.“ N. 41).

Atsipašome p. Er. „Drauge“ nesyki buvo paaiškinta, dėlko Laplace'o teorija pa imta pastarais laikais aštrion kritikon. Atkartojame trumpai matematiškus argumentus prieš teoriją. Štai ma tematikoje yra žinomas vienas įstatymas, kursai skamba mažiau daugiau šitaip:

Kiekvienas daiktas, pajudintas iš vietos, jei neranda jokių trukdymų, užlaiko savo momentų momentą, vadinasi lekia visados su tuo pačiu greitumu, su koku tapo pajudintas iš vietos. Laplace mokino, kad kitados visa saulės sistema buvusi vienu milžinišku uku, kursai pamaži pradėjo austi, tirštėti, vadinasi traukties kruvon. Tame procese nuo uko atskilo viena po kitai planetos, nuo planetų sateitai, kol pasidare taip, kaip dabar yra: vadinasi, saulė susitraukė iki dabartinio didžio kamuolio, aplink kurį sukasi Neptunas ir kitos, vėliau atskilusios nuo uko planetos.

Štai, astronomai žino, kaip greitai sukasi saulė aplink save šioje valandoje; nuosekliai gali labai lengvai apskaičiuoti, kaip greitai sukasi tada, kad jos didumas siektų Neptuno ir kiekvienos kitos planetos ribų. Jeigu tat planetos yra atskilusios nuo saulės, tai savo bėgyje aplink saulę turi užlaikyti tą greitumą, su koku saulė sukosi aplink save tada, kad jos didumas siektų kiekvienos planetos ribų. Svarbu čia pabrėžti, jog matematikos įstatymas apie momentų momentą užlaikymą saulės sistemoje yra be jokio gailėstingumo peržengtas: žemei imtų 3198 metus vieton vieno metų apsisukti aplink saulę. Venerai — 1,673 metų vieton 225 dienų, kaip dabar yra, o Neptunui (tolimiausiai planetai) — 2,888,533 metus vie

ton 164 metų. Tas pat yra ir su sateitais arba tais dangiškais kunais, kurie sukasi aplink planetas ir kurie kaip Laplace'o teorija mokina, yra atskilę nuo planetų. Sateitai turėtų užlaikyti savąjį momentų momentą, bet... neužlaiko. Pavyzdžiui, jeigu musiškis mėnulis būtų atskilęs nuo žemės, tai jam imtų netoli dešimties metų apsisukti aplink savo motiną — žemelę vieton nepilnai 28 dienų. Dar ir čia ne galas keblumams. Jeigu sateitai yra atskilę nuo planetų, tai turėtų suktytis aplink savo motiną ton pusėn, kurion sukasi pati planeta. Tačiau ištirta, jog vienas Saturno sateitai sukasi aplink savąją planetą visai priešingon pusėn. Toji aplinkybė parodo, jog tasai Saturno palydovas niekad nebuvo savosios planetos dalim.

Yra ir kiti prirodymai prieš garsiąją ir dar ligšiol mokyklose skelbiamą teoriją, bet lai ir privestų argumentų užtenka įtikinimui, jog teorija nepatenkina jau mokslo reikalavimų. Noroms nenoroms prisieina ieškoti kitokių priežasčių atsiradimo žemės ir kitų planetų.

Yra statomos naujos teorijos (Chamberlin'o, See'o ir k.), nors nedrąsios, nepriparodytos. Laplace'o pasekėjams atsieina vis smarkiau ir smarkiau ginties nuo užpuolikų...

Idomiausia — ir šita daiktą pabrąukiame — kad „laplasistai“ giną ne Laplace'ą, bet Kantą, nes teoriją prasiimanė Karaliaučiaus protininkas, ne guvus prancuzas, kursai mokojo Kanto nuomonę apskelbti gražioje formoje...

Dar idomiau, kad, kaip rodo, išeis ir eikštė, jog Emanuelis Kantas buvo savo kilme lietuvis.

„Lietuvai“ nepatinka p. J. Gabrio sumanymas įsteigti Paryžiuje informacijos biurą apie Lietuvą ir lietuvius. Atsipašome, nepatinaka ne pats sumanymas, bet sumanytojas, kurį p. Olševskio organas (No. 50) vadiną neoficiališku Lietuvos ambasadorium. „Lietuva“ net įtaria, buk p. Gabriui rūpi ne Lietuvos gerovė, bet... tie skatikai... tie skambučiai... — Žodžiu, p. Gabrys noris pasinaudoti lietuvių dosnumu ir griebti nuo jų tūkstančius („Tai-gi, mat, kad dalykas tuose tūkstančiuose“...).

Kad jau tas asmeniškumas!... Įkirėjo jis visiems iki kaklui. Galima išdrįsti net manyti, kad jeigu „neoficiališką ambasadą“ būtų prasmanęs toks — sakykime — d-ras Jonas Šliupas, tai „Lietuva“ būtų paplojusi labai garsiai rankomis ponui „ambasadoriui“, o Mikas Petrauskas būtų netingėjęs sudėti kad ir himną naujam tautos „atstovui“.

Bet kad „ambasadoriaus“ garbė teko ne „musiškiam“ — tai „hajže na Soplicę!“...

„Tėvynės Mylėtojų Draugystėje ir-gi nėra romybės. Nuo valdybos reikalaujama tai viename, tai kitame laikraštyje, kad išduotų tiksliai atskaitą ypač iš išmokėtų p. J. Gabriui pinigų. Na, tai jau nei viena didesnė Amerikos lietuvių organizacija šioje valandoje negyvuoja be nesmagumų. Liudnas tai prospektas prisiartinusiems 1911-iesiems metams.

Ir Lietuvių Mokslo ir Dailės draugijų namams Vilniuje nekaip sekasi. Tiesa, sumesta daugiau, kaip septyni tūkstančiai rublių, bet p. Druskis „Draugijoje“ viltis sumanymą aplicio tokiu šaltu vandenim, kad net... brr! Kauno literatas savo raštelyje pasako daug tiesos bet... daug tiesos tai dar ne visa tiesa. Tas tiesa, kad d-ras Basanavičiaus Mokslo Draugijai rūpi daugiausiai ir folkloras, o tarp lietuvių dailininkų nėra ligšiol gėnijaus — bet vis-gi iš to dar neišieina, kad lietuviams neapsimoka turėti Vilniuje nuosavių namų lietuvių mokslo ir dailės palai-kymui...

Argumentas, kad be savųjų namų galima apsieiti, nes rinkinį, knygyną etc. galima būtų padėti lenka arba rusų muzėjuje, nekalka nei įprotą nei į širdį. Įsivaizdinkime, tiktai sau, kad mums, Amerikos lietuviams, pasakytų kas: Nereikia jums savųjų bažnyčių, mokyklų ir kitokių įstaigų, nes... su visais reikalais galima glausties prie kitataučių! Ką mes į tat atsakytume?

Ne, mūsų nuomone, vilniečių sumanymas yra pagrirtinas ir vertas visuomenės paremimo.

Kitoje vietoje skaitytojas ras žinią, jog Suv. Valstijų krasa ima nagan daugiau ir daugiau apgaudinėtojų, kurie vylioja iš lengvatikių žmonių pinigų gražiai surašytais laiškais ir apskelbimais. Žinotina, jog paskutiniiais penkeriais metais tokiu keliu tapo išvilioti iš amerikiečių kišenių nemažiau, kaip šimtas milijonų dolerių.

Paprastai doroma šitaip: Keli spekuliantai arba apgaudinėtojai nuperka kokį sklypą žemės Kalifornijoje, Koloradoje ar kitur kur, sudaro kompanijėlę ir parduoda akcijas: auksą, girdi, kasime, uždarbį turėsime šimtais, o gal ir tūkstančiais. Žmogelis tiki saldiems laiskams ir dar saldesniems keliaujančių agentų žodžiams, kiša vieną-kitą šimtelį. Po kiek laiko ateina žinia, kad kasykla nedirba, nes pinigų truksta. Ženklas tai: pirk tiek daug pinigų. Jei pasisekė išvilioti daugiau pinigų, tai apgaudinėtojai turi gerą piutį, bet komedija visados pasibaigia vienu ir tuo pačiu budu: kompanija subankrutija ir visi pinigai prapuola. Anais metais Amerikos lenkai sukišo į Kalifornijos kasyklą 625 tūkst. dolerių, iškasi auksą už 32 tūkst. — ir garsi kitados kasykla tebestovi uždaryta iki šiol.

Panašiai daroma kituose atsitikimuose, pav. žemės spekuliacijose. Įkalba agentas žmogui, kad pirkty žemę ten, kur dar nieko nėra bet... bus. Geležinkelį praves, dirbtuvę pastatys, „padarysi“ dyvgubą pinigą. Tuo tarpu pasirodo, jog plotas neturi ateities nei nėra vertas tiek, kiek žmonės už jį moka. Anais metais daug Pensilvanijos lietuvių pirkto lotus... pelkėse šalia Newarko.

Dar taip neseniai gudrus apgaudinėtojas susimanė gaudyti auksą iš marių vandens. Ir ar, skaitytojai, itikėsi: jam pasisekė išgauti šimtą tūkstančių dolerių, tik iš lengvatikių žmonių... kišenių, ne iš marių.

O kiek žmonių yra apgaudinėjama patentuotais vaisiais ir kitokiais priemoniais — kas juos suskaitys? Nėra tat ko stebėtis, kad krasos ministeris Hitchcock yra apskaitęs, jog „swindle-riai“ kasmet iškrausto 20 milijonų dolerių iš lengvatikių amerikiečių kišenių.

Tai-gi ir mes persergstame savo skaitytojus. Nepirk akcijų nuo nepažįstamų agentų, netikėk saldiems pažadėjimams, nebuk godus. Atsimink, kad uždirbti sunku. Jei turi kiek susitaupęs pinigų, nešk juos greičiau į artimiausią banką, bet niekad dos neduok jų saldžiakalbiam apgaudinėtojams.

LENKŲ-VEIKĖJŲ ETIKA, SUSIDURIANT SU LIETUVIAIS.

„Prieš keletą metų prieš revoliuciją, darydamas ankietą Vilniuje, gėdžiau prieiti prie redaktorių Vilniaus dienraščio. Tai man nepasisekė. Į mandagius mano laiškus atsaakų negavau. O kad ne su manim vienu taip apsieita, buvau pamanęs, jog nesikalbėjimas su lenkais priderėjo į sistemą politiškos atgimstančios lietuviškos Lietuvos. Dabar ta sistema atmainyta. Kun. Tumas, „Vilties“ redaktorius, priėmė mane europiejiškai mandagiai...“ ir t.t.

Taip rašo seniai žinomas lenkų beletristas ir laikraštinnikas varšavietis V. Kosiakevičius savo straipsnyje „Czego chcą od nas litwini?“ Varšavos savaitraštyje „Swiat“ No. 48 ir 49. Mūsų redakcijai, ypač apačioje šio straipsnio pasirašusiam, šis straipsnis tokios prasmės, kad tik prisieina atsidusti ir prisipažinti: „Vilniaus žinių“ „sistemos“ nesikalbėjimo su visokiais pigių žinių gaudytojais būta geros, bent geresnės už anąją „atmainytą, su europėjiniu mandagumu“. Pripažinus anąją „sistemą“ vertesne, rodos, prisieis ji pasekti ir laikyties, kaip brangiai ingytojų prityrimo. Štai kaip buvo.

— Jestem... z Warszawy. Tiriū lietuvių santykius su lenkais. Ateinu į Tamstą nes man sakyta, jog Tamsta geriausiai galėsi man duoti žinių, — tarė aušęs ponas, inėjėis į „Vilties“ redakciją.

— Mielu noru patarnaučiau Tamstai. Gaila tik, kad aš jau esu davęs sau žodį — jokio lenko nebeprisileisti prie interview ir jiems širdies nebeatverti — atsakiau. Pons, regimai, nustebo. — Kodėl gi? — sako. — O gi štai kodėl. Daug jau metų susiduriu su lenkais ir remiuosi su jais dėl kaikiurių tautiškiųjų dalykų; griežtai galiu pasakyti — nė vienam nieko iki šiol neišaiškinau, nieko neintikinau, nes lenkai ateina į lietuvių ten, kur dar nieko nėra bet... bus. Geležinkelį praves, dirbtuvę pastatys, „padarysi“ dyvgubą pinigą. Tuo tarpu pasirodo, jog plotas neturi ateities nei nėra vertas tiek, kiek žmonės už jį moka. Anais metais daug Pensilvanijos lietuvių pirkto lotus... pelkėse šalia Newarko.

Kitą kart gyvenau Prūsų pasienyje ir redagavau du lietuvių laikraštėlius. Atvažiuoja laikraštinnikas Boleslaw Lutomski patirti, ką veikia ir ko nori „litvomanai“. Ku nigaikštis Mykolas Oginskis parodo mane. Dvi dieni informuoju kaimyną lenką.

— Ir Tamstai neangšta ku

nigo čamaroje? — klausia pabaigoje.

— O ko bus angšta? J. E. vyskupas Paliulonas, nors ir dažnokai pabara, vis dėlto galop nesuvaržo.

Rezultatas: kunigaikščiams buvau pristatytas, kai po labai pavojingas užsiedėlis, kurio jie, lenkai-kunigaikščiai, pačios Apveizdos pasodinti „na kresach Polskiej“, negali toleruoti. Na, ir pasibaigė mano redagavimas — buvau atstumtas nuo sienos krašto gilumon, o kunigaikštis M. Oginskis mėginio man už tai atlyginti... pinigais, lyg tai man, o ne tautai padarė skriaudą.

J. E. Vilniaus Administratorius sukviečia visai privatinę redakcijų konferenciją. Kalbame daug, rimtai, karštai ir kai-ką taip prirodome, kad lenkai redaktoriai neturi ko atsakyti. Rezultatas: red. Jurjewicz'iaus korespondencija į „Glos War.“ apie vienat-vieną dalyką — lietuvių nemandagumą.

Varšavos visuomeninės partijos taiso konferenciją. Esu. Gerai išklausu, ar tai privatinė konferencija, tiktai mūsų pačių žiniai? Mane intikina, jog griežtai mūsų vienų žiniai. Ir vėl neišlaikytas: dar nesugrįžau iš Varšavos, o jau J. E. Administratoriui p. Tado Wroblewskio būta „paaiškinta“, kas mano buvo prieš dabartinę Adm. taktiką kalbėta.

P. Juozapas Weyssenhof, lietuviškai jūžintiškų, iš kur yra kilęs, Vaisoun vadinamas, prieš parašydamas savo pamfletą „Unia“, pana-rėjo pažinti dabartinius lietuvių. Tarnavau aš, „Lietuvos Žinių“ red. Jonas Vileišis ir agr. Masulis. Kalbėjome apie 4 valandas. Nieko nepasizymėjo, visą laiką polemizavo su mumis, na, ir turime veiklą, kuriame nėra nė vieno tikro bruozo apie dabartinius susipratusius lietuvių. Viskas iš melagingos fantazijos pasemta. Tai kam gi vargta ir informuota? Gal daugiau reikia faktų?

— Gana. Negerai daryta. Bet aš — Kosiakevičius: taip nepadarysiu ir Tamstos atvirumo neišnaudosiu.

— Nebent „Kosiakevičiui“ išdrįsiu dar sykį patarnauti žiniomis.

Pasakojau tris valandas. Rezultatas...

„Kalbėjome... ant koki pamato reikėtų padaryti tarp lenkų ir lietuvių naują uniją, geresnė už Gardelio ir Liublino. Tos unijos nepadariau, neturėdamas ingaliojiu mo ir kad reikėjo nultipti žemyn pusryčiautų“. Rašo p. V. K.

Ponų lenkų prašome dabar pasakyti, kaip tai vadinasi: pasižadėti žmogui rimtai pasinaudoti jo žiniomis, net geriau, neg kiti pasinaudojo, nusivilioti ir viešbutį, varginti kelias valandas ir paskui... indėti tave jumo-ristikon! Pone Kosiakevičia! Labai gailiuosi, Tamstos paklausęs ir bent valandą manęs, jog rimti santykiai bent su Tamsta pasilik! Po ne Kosiakevičium, taigi mes, lietuviai, galime pasakyti: padarytume su jumis, lenkai, uniją, kad pačioje kritiškoje valandoje neatsirastų koks kasdieninis naturališkas reikalas... Taigi jūs, lenkai, su tomis unijomis prie mūsų pristojate, o ne mes prie jūsų! Tai viena. Antra. Teisingas ar neteisingas lietuvių reikalavimas, lietuvių skaityti tuos, kurių tėvai tebekalba lietuviškai, vis

viena p. Kosiakevičius neturėjo teisės pakišti man du dalykus, visai man svetimu. T. y. 1, kad lietuvių su lenkais santykiai gali susinormuoti net ant pamato dabartinio dalykų padėjimo, bet status quo ante ir 2, lietuviai nori sulaukyti, kad neišlystų ne tik tai, ką lietuviai tebeturi, bet ir tai, ko nebeturi (gdzie się im wymkneło). P. K. nekalgėjo neišdėmėti mano primygtinų atkartojimų, kad 1, lenkai stato svajojamos unijos rūmą ant status quo ante o lietuvių tepripažįsta dabartinį padėjimą; reikalavimas gi, kad vaikai kalbėtų ir Dievą garbintų tėvų kalba — visai nėra kokių grįžimų — tai, kas buvo; ir 2, kad lietuviai nebeturi pretensijų į tuos kraštus, kur jau antra karta nebekalba lietuviškai, „co się już wymkneło“. Ant jų dviejų dalykų buvo mano remiama „lietuviškoji teisybė“, kurią surasti veltui stengiamės. Tuodu dalyku iškreipus, visas mano prirodymas suįra.

Be išimčių tad matome labai charakterišką lenkišką, nes kitataučiai taip nepadarytų, aberaciją etikos srityje: santykiuose su lietuviomis jie neskaity reikalingu prisilaikyti jos įstatų.

Kitą syk pažūrėsim, kokią lenkišką teisybę p. Kosiakevičius surado Vilniuje.

Kun. J. Tumas.
(Iš „Vilties“.)

VEIKIAUS PRIE DARBO!

Bevartant man lapus mėnesinio laikraščio „The Argus“, kurį išleidžia mokslavivai Crosby High School, Waterbury, Conn., užtikau straipsnį vardu: „The Boy of Lithuania“ (Lietuvos vaikas), parašytą Joseph W. Bendler'io. Nudžiūges, pradėjau skaityti, manydamas, jog rasiu šiek-tiek svarbaus —ypatingo straipsnyje, bet ištikro apsiyvilau, nes vien tamsumas ir vargai to „Lietuvos vaiko“ buvo nupiešti. Bendler aprašė jį, kaip vargo prispaustas iš pačių jaunų dienų yra, iki suauga ir paskui tėvynę apleidęs iškeliauja Amerikon ir čia — anot autoriaus — tampa apšviestiesniu ir pralobusiu, lankydamas viešas mokyklas, ir tapdamas šio krašto piliečiu.

Pavyzdžiui paimsiu iš jo piešinio kai-kuriąs ištraukas:

„Jaunos dienos“ mano didvyrio labai skiriasi nuo žionais augusių vaikų... Ipsofacto jau nuo šešių metų — sako autorius — priverstas prie darbo: žąsis, avis, galvijus ganyti ir prižiūrėti, idant neikokios blėdies nepadarytų laukuose, neįleisti į vasarojų; jeigu taip atsitiktų, savininkas reikalauja atlyginimo iš vaiko. Gerai, jei tėvai yra pasiturintieji, tai atmoka; antraip, atsiima iš vaiko algos, atima... Algos visai mažos — 9 rubliai metams.

„Laimingas tas vaikas, kurs nėra išleidžiamas pasiktus tarnyston, kur laiko jį, yt kokį vergą pasisavinę. Daug vaikų vargingų tėvų turi eiti iš neįstėklių, kitaip jų neišmaitintų“...

Toliaus duoda jis palyginimą su žionaitinės šalies vaikais.

„Ar taip musiškieji vaikai yra paliečiami? Kaip sukan-ka šešetą metų, tėvai žiuri, idant vaikas būtų pakakin-tas žaislais. Jei tėvai nepasi-

turintieji, vaikas gali apsieiti be žaislų, bet yra papenėtas ir apdengtas; jeigu tėvai to neįstengty, tai valdžia tuos dalykus aprupintų, — į ką Gudijos valdžia visai atidos neatkreipia.

„Nuo 9 metų stumiamas prie sunkesnių darbų...“

„Nuo 12 metų jau tampa ukininko pagelbininku ir dirba sunkiai...“

„Valgis labai prastas: pietauja kartais su sausa, juoda duona.

„Jeigu tėvai pasiturintieji siunčia vaiką mokyklon, žiemos tik laike. Laimė jo, kad išeina tris žiemos — skaitosi mokytu.

„Nuo 16 metų — antorius sako — jau prie visko tikęs — „the jack of all trades“. Padeda arti, sėti, akėti, ir k. d. Žiemą miškuose.

„Suaugęs, daugiau linksnumų turi ir geriaus uždirba, bet jo dienos vis vargingos, vis sunkiuose darbuose paskendę, nes jis nemokytas arba mažai temokytas.

„Vasarą naktimis išėjoja arklių ganyti: supančioje juos, sukuria didelę ugnį, kur aplinkui susėdę pasakoją visokias nebutas pasakas, daugiausia apie Ameriką.

„Žiemos vakarais jo geriausi žaislai: gužinės, šokiai, dainos...“

„Prieš pačius rinkimus į kareiviją pasprunka atsi-sveikins su tėvais, gimimimis į laisvės šalį — Suvenytasias Valstijas. Pribuvęs pradeda lankyti veltas mokyklas ir mokinas šios šalies kalbos. Už penkerių metų tampa piliečiu ir viskas jam sekasi, yt tikram amerikiečiui.

„Toks tai gyvenimas — užbaigia — pakol neatkanka Amerikon. Čia jis laisvas nuo žiaurių caro žandarų brutališkumo ir yra tame krašte, kur jis gali gerėties gyvenimu ir laisve, kaip visi amerikiečiai.

Žinome vargingą ir liudną padėjimą mūsų jaunuomenės, Lietuvoje vargstančios sodžiuose ar tai kitur, kur neturi progos nei pagalbos mokslo eiti. Suprantama iš to: nes mes ir patis tose pačiose aplinkybėse esame augę; arba, mūsų tėvai savo vaikams čia užaugusius atkartoja tuos pačius žodžius apie vargingą gyvenimą jaunuomenės Lietuvoje.

Svarstant iš ištraukų, matyti, jog autorius, mažą ką žino apie Lietuvos vaikų gyvenimą, kitaip ar nebus girdėjęs vien tik pasakojimus apie kaimo vargdienių vaikų gyvenimą. Rods šis pastarasis ir bus teisingas many-mas apie pačią autoriaus nuomonę.

Čia atvykęs nėra taip jau laimingas, kaip autorius sako, kartais daugiau pamato skurdo, negu gerovės šioje šalyje. Gerai būtų, jeigu lietuviai, jauni vyrai atvykę pradėtų lankyti veltas mokyklas, o ypač jei dirba dienomis, lankytų vakarines; prie to išsiuntų piliečių popieras; prasimokinusiems kalbos, galima prisirengti prie valdiškų kvotimų ir gauti geresnį užsiėmimą.

Dabartės daugel vaikų Lietuvoje randasi kitonik-kuose padėjimuose nekaip autorius sako. Vienok, jis nupiešė tiesą iš gyvenimo vaikų vargdienių iš kaimų.

Vis vien, ar jis blogai ar gerai nupiešė, turime ir tuomi pasikakinti, kad jis savo

raštelio kai-kuriuos kitų tau-
tų moksleivius supažindino,
jog ir Lietuvos šalis yra, jog
joje gyvena žmonės, kurie
vadina save lietuviais, o ne
kitu vardu.

Galime šitame krašte pa-
sidžiaugti bent tuomi, kad
žionaitinių dauguma pilie-
čių, atskiria lietuvius nuo
kitų tautų. Net valdžia cen-
zo laike per pastangas musų
kunigų ir kitų vyrų suteikė
atskirą rubriką, idant lietu-
viai būtų užrašę, pažy-
mėti lietuviais, o ne lenkais,
gudais arba vokiečiais, kaip
tai pirmiau buvo daroma.

Bet reikia mum s liudėti,
kad kitos tautos, kaip Euro-
pos vakarų dalyje, net Pran-
cūzijoje, visai neatskiria lie-
tuvų nuo lenkų, kaip štai M.
Marius-Ary Leblond laikra-
štyje "Mereure de France"
savo straipsnyje "Kalbos
nelaisvė" (La Captivité d'
une Langue) aprašydamas
persekiojimą kalbos Lenki-
joje pradžioje 19 šimtmečio,
primena taipogi ir Lietuvą,
bet jos gyventojus vadina
lietuviais-lenkais arba Lie-
tuvos lenkais (Polonais de la
Lithuanie).

Iš to matyti, kad Juozas
Gabrys savo straipsnyje
"Priminkime pasauliui Lie-
tuvą" tilpūsiam "Drauge"
No. 1., M. III, '10, teisingai
nurodė, jog prancūzai mažai
ką žino apie lietuvius, arba
tėmija juos, kaip šaką me-
džio, išaugusio iš tų pačių
šaknų.

Taip pat savo straipsny-
je giriasi, jog pradėjęs rašy-
ti knygą vardu: "Reviviesen-
ce de la Lithuanie" prancū-
zų kalboje, bet išleisti ją
pats ne apsiima be pagalbos
lietuvų-amerikiečių. Butų
gan užtektinas veikalelis su-
pažindinti atgijiančius lietu-
vius, kaip atskirą tautą nuo
lenkų, su inteligentiškuoju
pasauliu. Bet išleidimas
daugel atsiėtų, ir mažai nau-
dos ta knyga teturėtų lietu-
vams aukotojams. Pavyz-
din išleistas ant jos pinigų
ir po išėjimui iš po spaudos,
kas ją skaitytų? Mano nuo-
mone — mažai kas ją teska-
itytų. Lietuvių visai mažai
yra suprantančių tą kalbą,
o prancūzų, manau, kad ne-
didelė dalis būtų užsintere-
savę skaitymu tos knygos.
Taigi iškaščiai dideli — nau-
da ne kokia; autoriui, žino-
ma, pragaištės jokios nepa-
sidarytų, nes jis ne už savo
pinigų leis, bet, kaip pran-
cūzai, — iš aukų lietuvių-
amerikiečių.

Apie įkurimą biuro Ga-
brijo sumanyto, manau, kad
tai geras sumanymas — bet
vėl, jeigu pats p. Gabrys jį
įsisteigtų savais pinigais.
Mės, lietuviai, esame vargin-
gi, kiekvienas centas mums
brangus, o Rockefellerių ne-
turime!

Samata.

Redakcijos prierašas. To-
lesnių p. Samatos išvadžio-
jimū nededame, nes ten kar-
tojimas vieno ir to paties
daikto. Čia pastebime, kad
knyga prancūzų kalba apie
lietuvų atgijimą yra reika-
linga — reikalinga ne pa-
tiems lietuviams, bet kita-
taučiams. Galima sakyti,
kad mažai kas ją teskaitys,
Taip, bet tie, ką skaitys, bus
tai literatai, laikraštinkai,
visuomenės veikėjai, mokslo
vyrų — žodžiu, įtekingi
asmenys — o tai svarbus dai-
ktas. Juk ir "La Croix" ne-
skaito visi žmonės, o tačiau
telpęs jame p. Rankaus raš-
telis atrado atbalsį netik lie-

tuvų, bet lenkų ir vokiečių
laikraščioje. Roemerio "Li-
twa" turėjo savo įtekmę,
dėlko-gi negali turėti įte-
kmės p. Gabrio raštas? Kny-
ga yra rašoma ne tik tam,
kad ją skaitytų, bet taip pat
tam, kad apie ją rašytų, jos
turinį svarstytų, už ją ginčy-
tųsi. Jeigu p. Gabrio vei-
kalėlis pakeltų truksmą —
tai juk to tik ir reikalauja-
ma. Taigi verta sumanyti
palaikyti. Jau Lietuvoje yra
renkamos aukos to veikale-
lio išleidimui. Reikia tikė-
ties, kad ir amerikiečiai ne-
pasigailės aukų tam tikslui.

Ir informacijos biuras Pa-
ryžiuje nieko nekenktų lie-
tuvų reikalams. Ir šita su-
manymą reikia paremti.

Sus. Liet. R.-K. A. Reikalai.

Waterbury, Conn.

20 d. Gr. — 10.

Mieli broliai ir sesers!

Jau pusė metų sukako,
kaip aš, išrinktas garbių de-
legatų S. L. R. K. A. 25-to
seimo, vedu pirmininko pa-
reigas. Malonu ir linksma
yra dirbti toje draugijoje,
kur matosi, kad nariai užsi-
ganėdina padaryti ir vei-
kiamu darbu. Nors aš nes-
jaučiu daugiausiai dirbęs,
bei nuveikęs labai S. L. R.
K. A., bet, kaip pildantis
pirmininko pareigas ir, per-
matantis gerai draugijos sto-
vį, linksmai galiu su kitais
nariais pasidalinti malonia
žinute, kad musų S. L. R. K.
A. per pastarąjį pusmetį žy-
miau pakilo, kaip skaitliumi
narių, taip ir pinigais. Nors
buvo statytos musų draugijai
didelės kliūtys iš šalies ne-
kurių asmenų, bet pasidė-
kavojant trusui ir kitų
centro valdybos narių, vi-
si nesmagumai tapo praša-
linti ir galima tikėtis, kad
S. L. R. K. A. kitą pusmetį
bujos dar geriau. Didžiausią
nesmagumą padarė, kaip
man, taip ir visiems S. L. R.
K. A. nariams užlaikymas 25
to seimo protokolo, bet tas
dalykas likosi nuodugnai iš-
gildintas centro valdybos
susirinkime 12 d. gruodžio
Mahanoy City, Pa., ir nariai
matė iš pagarsinto susirazi-
vimo protokolo. Teipgi ma-
lonu yra kiekvienam nariui
turėti žymiai padidintą or-
ganą, kurį galima drąsiai pa-
vadinti didžiausiu ir geriau-
siu katalikišku laikraščiu.

Mano geismu būtų matyti
S. L. R. K. A. kitą pusmetį
dar geriau augant, kad pris-
artinus 26-tam seimui, būtų
galima pasidžiaugti vaisiais
visų metų truso. Žinoma,
tokis darbas, kaip kad platin-
imas draugijos, ypatingai
taip plačiai išsisklėtusios,
kaip kad S. L. R. K. A., vie-
nam yra sunkus ir beveik ne-
galimas, todėl aš, geisdamas
S. L. R. K. A. puikios ateit-
ties, kviečiu visus delegatus
25-tojo seimo ir kuopų vir-
šaičius, dirbti ant katalikiš-
kos ir tautiškos dirvos, o ta
dirva yra S. L. R. K. A. Aš,
iš savo pusės, dirbsiu pagal
išgalę. Pasidėkavojant žmo-
nių simpatijai, manau pasi-
seks man sutverti S. L. R. K.
A. kuopas aplinkinėse Wa-
terbury'jo, kaip tai: New
Haven, New Britain ir t.t.
Aš melsčiau visų delegatų
praeito seimo ir šiaip narių
įsteigti S. L. R. K. A. kuopas
ten, kur jų nėra. Tai la-
bai lengva padaryti, atsir-
dus nors 5 ypatoms, norin-
čioms įstoti į S. L. R. K. A.

Jeigu, mės kiekvienas na-
rys S. L. R. K. A., prikalsi
me tik po vieną naują narį,
tai iki 26-tam seimui musų
draugija užaugs iki 15,000
narių. Ar ne puiku-gi būtų
matyti tokį burelį musų tau-
tiečių, dirbančių išvien savo
ir savo tautos labui? Ma-
nau, kad delegatai susirazi-
vę 26-tan seiman, galėtų pa-
sigerėti vaisiais savo truso.
Dėkavodamas visiems na-
riams už gražų užlaikymą
tvarkos musų brangioje or-
ganizacijoje, ir linkėdamas
visiems laimingų ateinančių
metų, pasilieku jum ištiki-
mas.

Jonas Riktoraitis,

S. L. R. K. A. pirmininkas.

Susirinkimai.

42 kuopa S. L. R. K. A., lai-
kys bertainių susirinkimą
sausio 7 dieną bažnytinėje
salėje tuojaus po sumai; vi-
si nariai privalo būtinai pri-
būti užsimokėti bertaininę
ir norinčius prisirašyti atsi-
vesti. K. J. Krusinskas,
Kuopos sekr.

S. L. R. K. A. 8 ir 9 kuopos,
Cleveland, Ohio, laikys
metinį susirinkimą 1 d. sau-
sio 1911 metų, 2-trą valandą
po pietų lietuviškoje bažny-
tinėje šv. Jurgio moksleinėje.

Užkviečiami visi sąnariai
pribūti užsimokėjimui bert-
taininės mokes ties

8 ir 9 kuopų sekr.

Juozas S. Šalčius.

S. L. R. K. A. 65 kuopa, Pa-
terson, N. J., laikys susirinkimą
ant tos pačios svetainės,
kur visados, po No. 183
River st. Visi nariai privalo
pribūti užsimokėti bertaininę
ir norinčius prisirašyti atsi-
vesti.

Veliju 65 kp. geros kloties
ir sutikimo ateinančiuose me-
tuose, kad visi išvien darbuo-
tųsi, kaip iki šiol darė, nors
prisiėjo kariauti su laisvama-
niais.

Gero velyjantis kuopos se-
kretorius

B. Baleviče.

Redakcijos atsakymai.

J. K. ui, Waterbury, Ct.
"Išganymo apsiereikimų"
negalima dėti tuojaus, nes rei-
kia natas padirbinti New
Yorko arba Philadelphiaje.
Pas mus tokios įstaigos nėra.

J. Kasulaičiui, Pittston,
Pa. Ačiu. Bet apie K. Šešto-
ko prakalbą jau buvo "Drau-
ge". Pagalios, jeigu Šešt. bu-
vo savo kalboje nemandagus
ir nešvarus, tai iš to dar ne-
išeina, kad ir su juo reiktų
apsieiti nemandagiai. Ateis
laikas, kad vaikėzas subręs
ir dar pats spaudys į save
už neišmintingus pasielgi-
mus.

Jonui Kmitui. Labai ačiu.
"Oliverį Twistą" pradėsime
leisti per laikraštį nuo nau-
jų metų.

Pranui. "Seniems metams
besibaigiant" ir "Su naujais
metais" tilps, bet "Mislys
Jezaus užgimimo dienoje"
tūrės palaukti kitų Kalėdų.

DIDELIS BALIUS

bus laikomas 2 d. Saus. 1911,
Lietuviškos parapijos salė-
je, Mt. Carmel, Pa.

Prasidės 7 val. vakare; 10
val. bus šokių "Kontestas",
su auksinėmis dovanomis atsi-
siųmėjusiems. Maloniai už-
kviečiame vietinius ir iš apie
linkės. Komitetas.

AR VISKAS TIESA KĄ MORKUS SAKO APIE ALKOHOLĮ?

"Draugo" No. 1. gruodžio
8 d. patilpo straipsnis po
antgalviu ALKOHOLIS, ku-
riame štai kokius sakinius
randam: "Paimkim, saky-
sim, paprastą vaisių, kuris
neša tiek daug gero žmogui;
jei neturėtų alkoholio savy-
je, neturėtų nei tos vertės,
kuria jis turi dabar." Nėgo
majorem, jei, sakytum, vai-
sius turi savyje alkoholio in-
potentia, tai būtų tiesa; bet
jei sakai turis in actu, tai la-
bai stora netiesa. Teip saky-
ti vis ant to išeina arba ki-
tais žodžiais būtų vis tik
tiek, kad sakytum, valgaus
obuolio sėklą, ar valgaus obe-
lį (medį), kuri in potentia
randasi obuolio sėkloje. Tai-
gi nėra jokio alkoholio nei
vaisiuje, nei cukruje, nei
duonoje, kaip p. Morkus
tvirtina, tik tai galima pada-
ryti iš visko alkoholi, supu-
dant, surauginant, vienu žo-
diu, sudarant ir sugadi-
nant tas Dievo dovanas. Štai
ką sako garsus filozofas
Frank Overton, A. M. M. D.,
kuris neseniai parašė ir iš-
leido anglų kalboje "Ap-
plied Physiology": "Augan-
tieji mielių augalai visuot-
net daro alkoholi. Jie paver-
čia duonos tešlos cukraus
dalį alkoholiu gazu. Gazas
išpučia visą duonos tešlą ir
padaro ją lengva. Kuomet
duona iškepa, kataliko karš-
tis išvaro alkoholi, o mės
duonoje nevalgom jokio al-
koholio". (p. 39). Tik tai tok
sai gali sakyti, buk alkoholi
turiu kokių maistui, kas
nežino, kas yra alkoholis.

Užvardyti blaivybę "gy-
vais nuodais", jau tik per-
daug, ką Bažnyčia ir tris po
piežiai teip išgyrė, ir atlai-
dais apdovanojo. Baltimorės
Koncilijus vėl taip išgyrė ir
ragina visus klebonus, kad
kuo uoliausia platintų! Mat
autoriui geriau patinka, kad
dvi kati viename maiše, abi
girti, piaujausi, negu viena
blaiva, o kita girta! Kame
čia logika? Tai, sulig auto-
riaus nuomonės neišpultų
drausti žmones nei nuo jo-
kių pikty darbų, nes, jei
draudi svetimotieriaujanti
nuo svetimotierystės, tai ir
dvi kati piaujausi viename mai-
še; nei nuo žmogžudystės,
nei nuo paleistuvystės? Tie
visi yra vien girtybės rezul-
tatai. Negana to, šitas saki-
nys griežtai priešinasi Išga-
nytojo mokslui, kuris pasa-
kė: "Nedumokite, buk atė-
jau siusti romybę ant žemės;
neatėjau siusti romybę, bet
kalaviją. Nes atėjau suval-
dyti žmogų prieš jo tėvą, ir
dukterį prieš jos motiną, ir
marčią prieš jos uošvę. Ir
bus žmogaus neprieteliai jo
namiškiai" (Mat. X. 34-36).
Čia aiškiai Išgantojas kalba
apie dorybės vaisius kaip
prieštarauja ydoms, jog tie,
kurie norės dorybę sekti ir
lavintis jų, turės nepaisyti
savo giminių, nors jie ir už-
sirustins neturėdami tiesos.

Nereikia bijotis diskusijų,
jos visuomet padarė dalyką
aiškesniu. Kad man kas pa-
sakytų badu mirštančiam,
kad alkoholis maistas, jei
išgersi bent vieną stiklinuką
alkoholio, tai duosiu tau duo-
nos, ir apsiginsi nuo mirties
badu, atsakyčiau tokiam:
"Valgyk tu savo maistą al-
koholi, o aš geriau numirsiu,
be jo, nes jau gana gerai ma-
čiau, koksai jis yra maistas
milionių žmonių."

Kun. P. Saurasaitis.

Keliones Ispudžiai.

Pabaiga.

Lijo visą dieną. Padarė-
me 352 mylias.

Četvergą, 23 birž. Rytas
labai gražus. Saulė giedriai
šviečia. Juros romios. Aplin-
kui matyti keturi žėgliniai
botai. Smagu tat ir norint
pabaigiau skaityti "Quo Va-
dis", jau kitos knygos nee-
miau, bet tik žiūrėjau ar
greit kraštą pamatysiu. Pie-
tų laike kapitonas pasakė,
kad tiktai vėlai vakare pa-
matysime šviesą. Ir teisin-
gai 10:30 vakare pamatėme
žibūrį, kuris tai didinosi tai
mažinosi, ir mės supratome,
kad tai yra signalas iš Ang-
lijos pakraščio "Light
House". Džiaugsmas buvo
didelis. Visi bėgo žiūrėti.
Prisidžiaugė ežome gulti.

Pėtnyčia, 24 birž. Oras la-
bai gražus. Krašto nematyti
tik labai daug įvairių laivų
ir laivelių plaukioja aplin-
kui.

Apie 11 valandą pradėjo
rodyties kas juodas toli ant
vandens. Kas sykis ejo aiš-
kyn ir galutinai pamatėme,
jog tai yra žemė. Buvo tai
Anglijos pakraščiai. Atsir-
do tokie, ką nėjo nei pietų,
tik žiūrėjo į kraštą ir džiau-
gėsi. Dabar jau nuolat ma-
tėme žemę — iš vienos pusės
Anglijos, o iš kitos Belgijos
kraštus. Vakare buvo regi-
nys labai gražus, nes ties Do-
ver matėme šviesas ir iš Ca-
lais.

Rašėme laišką į Kompani-
ją, dėkodami už gerą kapi-
toną. Kapitonas teisingai tą
užsitaravo, nes mus visos
kelionės laike linksmino, ir
kožnu rasmadas apie ką pa-
šnekėti ir kokių nors būdu
jį palinksminti. Vakare da-
vė puikią vakarienę. Buvo
dvejopas vynas, o paskui pa-
silinksmino salėje davė
šampaną ir pončą. Dauge-
liam šitas vakaras buvo ant
laivo paskutinis, tat visi bu-
vo linksmi. Kada ežome gul-
ti, jau krašto nebuvo matyti.

Subata, 25 birž. Lija. 4 ad-
anksti buvome ties Hook of
Holland. Nuo čionai plaukė-
me dvi adyni upę į Rotter-
dam. Laivas sustojo 6 val.
40 min. Po pusryčių pradėjo
skirstytis. Kurie tiktai iki
čionai važiuo mus apleidė
ir mės, pirmoje klesoje, liko
me tik 8. Nuolatai lija.

Po pietų išsiblaivė ir aš su
laivo gydytoju Dr. Rosen-
baum, ežome pažiūrėti mies-
to. Miestas yra nelabai di-
delis bet labai gražus ir šva-
riai užlaikytas. Gatvės apso-
dintos medžiais, o šalimis
iškastai kanalai, kurių kran-
tai apsodinti gražiomis kvie-
tomis. Apžiūrėję miestą, nu-
važiavome į miesto sodą, ku-
ris teipgi kaip ir pats mies-
tas papuoštas kvietkomis ir
daugeliu gražiai užlaikytų
kanalų. 7 valandą vakare su
gražome ant laivo. Po vaka-
rienės atėjo ant laivo rusiš-
kas Rotterdamo konsulis.
Jaunas, labai simpatiškas
žmogus, prieš du metu priė-
męs katalikišką tikėjimą.
Devintą valandą apleidome
Rotterdamą, plaukdami to-
liaus. Oras gražus, bet šal-
tas. Po didelio triukšmo da-
bar įstambiai išrodo ir kožnas,
tartum pats savęs klausda-
mas, kas pasidarė, tytomis
vaikščioja iš vieno kampo į
kitą. Kapitonas sako utar-
niko rytą busime Liepojuje.
Da ant poros valandų turi-
me sustoti Copenhagen'e.

Nuobodu — nėra ką veik-
ti. Reikia eiti gulti. Laba-
nakt!

Kun. P. Saurasaitis.

SVEIKI SULAUKĘ NAU- JŲJŲ METŲ.

"Draugas" siunčia savo
skaitytojams ir bičiuliams
kuoširdingiausius linkėji-
mus linksmy naujų metų.
Lai Visogalis apdovanoja
kuogausesnėmis malonėmis
kiekvieną lietuvių ateinan-
čiais — 1911 — metais ir už-
laiko visus sveikais ir laimin-
gais iki kitų naujųjų metų!

Tegyvuoj "Draugo" prie-
teliai ir skaitytojai!!!

Redakcijai prisunsti laiškai.

Chicago, Ill.

Gruodžio 14 d. 1910.

Gerbiamoji "Draugo" Re-
dakcija!

Širdingai dėkavojau už pa-
didinimą laikraščio; esu la-
bai dėkingas ir negaliu atsi-
džiaugti tiek daugeliu gra-
žių skaitymų ir pamokini-
mų. Tik tai vienoj korespon-
dencijoj pastebėjau vieną
klaidą. Iš Brooklyn, N. Y.,
ponas P. O-kas rašo apie
Brooklyno lietuvių vakarus
ir teatrus. Taipgi p. P. O-kas
rašo taip: "Lapkričio 19 d.
Simano Daukanto Dramatiš-
koji Draugija vaidino teatrą
svetainėje (McCondim Me-
morial) dramą "Blinda, sve-
to lygintojas". Į tą vakarą
prisirinko žmonių neperda-
giausiai, o ir tie patys nela-
bai buvo užganėdinti. Buvo
galima išgirsti rugones: Su-
toku savo perstatymu, ko-
kia čia man nauda! žiūrėti
plėšikų gausas. Kad bučia ži-
nojės, niekad nebučiau ejęs,
kad ir uždyką. O dar turė-
jau užsimokėti keletą centų.
(Ponas P. O-kas, dar pridė-
da nuo savęs taip): Stebėti-
na, kad su tokiais veikalais,
kaip "Blinda", galima atgra-
sinti žmones lankyti geres-
nius ir naudingesnius vaka-
relius. Patarčiau tokių "spek-
taklių" nestatyti." Taip po-
nas P. O-kas, išvadina spek-
taklija; aš užtėmėjau tame
dalyke šitą daiktą. "Blinda
svieto lygintojas" nekiek
nepanašus į plėšiką. Reikia
tik giliau įsiimt į galvą, kad
perstatymas parodo musų
bočių vargus ir jų prispaudę
jus; taip-pat musų bočių tam
sumą ir nesupratimą, kaip at-
sikratyti nuo prispaudėju.
Taigi jie manė, kad su paga-
liu arba akmeniu galės nusi-
slėpti nuo savęs tą nepake-
liamą jungą; taigi, gerblama
sis ponas P. O-kas, aš nuo
savęs pridursiu, kad aš esu
buvęs jau 3 sykius perstaty-
man "Blindos" ir niekur ne
girdėjau žmonių rugonės;
pas mus Chicagoje jau du sy-
kiu buvo vaidinta toji dra-
ma, ir žmonės labai buvo už-
ganėdinti. Tikiuosi, kad ir to-
liau taip-pat pasiliks, ir dar
bus toji drama keletą sykių
atkartota. Taigi, mano nuo-
mone, buvo kas nors nege-
rai: ar veikėjai savo roles ne
gerai atliko, ar Brooklyno
lietuviai neatjaučia savo tė-
vų prispaudimo, ar gal po-
nas P. O-kas taip tik nuo sa-
vės rašo.

Mano nuomonė, kad nėra
tame perstatyme nieko blo-
go, nei prieš žmones, nei
prieš tikėjimą.

Pasilieku linkėdamas vi-
siems geros ateities

Su guodone

J. J. Palekas.

Iš Visur.

PRANCUZIJA.

Valdžia įnešė parlamen-
tan sumanytą užbaigti strai-
kus ant geležinkelio ir kito-
kiose tarnaujančiose visuo-
menėi įstaigose. Valdžia tvir-
tina, kad geležinkeliai, kra-
sa, telegrafai, telefonai, lai-
vai ir t.t. yra įsteigti pirm
visko visuomenės labui, o ne
labai tų, kurie prie jų dir-
ba arba juos valdo. Todėl su-
stabdymas jų reguliarinio ju
dėjimo yra prasikaltimu
prieš visuomenę. Taigi val-
džia pasiūlyo įkurti komisi-
ją iš darbininkų ir darbdavių
pusės, kuri taikytų visus
darbininkų nesupratimus.
Tos komisijos nusprendimas
tūrės būti priverstinai užlai-
komas abiejų pusių. Jei dar-
bininkams taptų pakelti mo-
kesčiai, tai kompanijoms bus
pavelyta atsilyginti šiokių
ar kitokių būdu, pav., pake-
liant kainas ir t.t. Šiaip ta-
tai Prancūzijoje manoma pa-
naikinti straičius.

ANGLIJA.

Rinkimai į parlamentą pa-
sibaigė. Partijų stiprybė to-
kia, kokia buvo sename par-
liamente. Liberalai drauge
su laboritais ir nacjonalis-
tais turi šimtą su viršum bal-
sų daugiau, kaip unionistai.

TURKIJA.

Valdžia atgavo 4,500,000
dol., kuriuos numestas nuo
sosto sultonas Abdul Hami-
das buvo pasidėjęs Vokietij-
jos bankoje. Tie pinigai bu-
vo taip padėti, kad niekas
neturėjo galybės jų išimti,
tik pats sultonas. Tačiau val-
džia parodė, kad tie milio-
nai buvo ne sultono, bet val-
džios nuosavybė.

Turkijai galop pasisekė pa-
siskolinti net 36 milijonų
dolerių iš Vokietijos. Bet
kas iš to, kad tie pinigai pa-
siliks vokiečių rankose. Už
tuos milijonus turkai gaus
keletą senų laivų ir ginklų
su amunicija. Dėl to prie-
žasties kilo neužganėdini-
mas, tarp žmonių iš valdžios
pasielgimo.

MEKSIKO.

Apie revoliuciją ateina
priešingos viena kitai žinios.
Tai skelbiama, buk revoliu-
cija apėmusi visą šalį, tai
buk apsiereikšią vien mažos
riausės, tai vėl, buk revoliu-
cjonistai sumusę valdžios
kareivius, tai vėl, buk Diaz'o
ganerolai apgalę sukile-
lius. Tuo tarpu pasaulis ma-
žai tesirupina Meksiko rei-
kalais.

JAPONIJA.

Viešpatijos seimas tapo a-
tidarytas, nepaisant į cieso-
riaus nepribuvimą. Kalbą
nuo sosto atskaitė ministe-
rijų pirmininkas markizas
Katsura. Ciesorius serga.
Atskaityta, kad Koreos pri-
jungimas, ir naujoji sutartis
su Rusija buvo reikalingu
daiktu užlaikymui romybės
Tolimuose Rytuose. Tuojaus
užsirašė keli kalbėtojai, —
priešininkai, ir seimas tapo
paleistas iki 20 sausio.

Per vakarą.

— Žiūrėk, kaip tas Snie-
gaitis puikiai šoka! Kur jo
ir išmoka?
— Neišmoks tau! Penkeri
metai, kaip vaikščioja Ma-
rijampolėje į gimnaziją ir
jau į trečią klesą perėjo.

nė K., Balčiulis M., Vertelga J., Mikaitis A., Valiauskis J., Gurienė K., Juzėnas J., Žvibas A., Gedminas J., Radkevičius K., Laiškis A., Vaičiūnas J., Kristopaitis J., Kristopaitis J., Slekas T., Pukis M., Jodelis A., Šlekis K., Žilvitis P., Jasiūnas L., Kraujalis J., Pečiulinas M., Pukis A., Baukus J.

Smulkesnių aukų: \$15.00.
Viso: \$151.50.

Iš sv. Kryžiaus par.
Maslaitė Rozalija 5,00;
Kriaučiūnienė 1,00; Andrubis A., 1,00; Kun. A. Ežerskis 5,00. Viso: \$12.00.

Iš Newark, N. J.
Kun. V. Staknevičius \$43.00
Iš Waukegan, Ill.
Kun. M. Krušas \$50.00.

Iš Pittsburg, Pa.
Kun. J. Sutkaitis \$65.00.
Iš Allegheny, Pa.
Kun. A. Šimkevičius \$50.00.
Iš Donora, Pa.
Kun. J. Misius \$25.00.
Iš Cleveland, O.
Kun. J. Halaburda \$50.00.
Iš Homestead, Pa.
Kun. S. J. Čepananiš \$50.00.

Susivienijimas Lietuvių Rymo- Katalikų Amerikoje paaukojo Vienuolijai \$100.

Ačiu Susivienijimui už gražią auką, įpatingai jo Prezidentui p. J. Riktoraičiui ir Centro Valdybai.

Kun. A. Staniukynas,
4557 S. Wood st.,
Chicago, Ill.

Sakymas apie Dievo Apvaizdą.

Pas vieną pavargusį žmogų atėjo syki aniolas į svečius. Visa širdžia žmogus džiaugėsi iš savo švento svečio ir mylėjo visu-kuo, ką tik tai turėjo. Aniolas iki vidunakėiui kalbėjo jam apie dangišką išmintį, apie dorybės vertę ir ypač kad reikia užsitikėti Dievu. Rytmetėje atsisveikinęs, paėmė degantį pagali ir uždegė mažą to žmogaus grįdelę, ir liepsna tuoje sunaikino visą jo namelį. Tasai pavargėlis žmogus smarkiai nusiminė, kad neteko savo pastogės. Bet da labiau širdį jam skaudėjo, kad tai padarė tasai svečias, kurį jis taip labai mylėjo. Ėmė abejoti apie jo šventumą, ir jo širdis jau netikėjo į tai, ką aniolas naktį jam taip gražiai buvo kalbėjęs ir aiškinęs. Ugnė užgesus ir pelenams atvėsus, skirstė jįsai nedėgiusius ir šalin nešė akmenis. "Savo rankomis, — kalbėjo jisai, — pasistatysiu, sau grįžiu, kad tik greičiau savo pastogę turėčiau". Bekasdamas rado pinigų skrynute; pastatė už juos sau gražų namą ir daug da jam liko. Tada jis suprato aniolą geradarystę ir tikėjo į Dievo išmintį ir gerybę per visą savo gyvenimą.

JAUNIKAIČIAMS.

Dabar jau savo ankstyboje jaunystėje rūpinkis, kad būtum doras, teisingas ir dievobaimingas: kitaip sunku bus tau gyvenimas. Rūpinkis apie tai visa širdžia ir visomis jėgomis. Bet kaip tu tai gali padaryti? Pirma visko tankiai-tankiai klausyk, skaityk ir mislyk Dievo žodį.

Paskui tau augant tavo kūnas eina vis smarkyn ir iš dikyn; dėlto tu turi jį aštriai laikyti ir smarkiai valdyti, kad jis visados pritinkančiai elgtųsi ir kad jį, kreivų žingsnių nežengtų. Neduo savo kūnui norėt degtinės arba alaus, kuris puola į galvą ir į kojas; neduok jam per ilgai miegoti ir lovoje ilsėtis, iš to nieko gero neturėsi.

Jeigu iš ankstybos ja mąstės nevaldysi savo geidulius, vėliau jie tau nenorės pasiduoti ir neklausys nei tavo proto, nei sąžinės, bet trauks tave iš nedorybės į nedorybę ir stums tave iš nelaimės į nelaimę, ir reiks tau šauktis prie gydytojo, kad atitaisyty tavo mirusią sveikatą, ir reiks advokato, kad teisme išteisintų tave iš tavo kalčių.

GERIAUSIA DOVANA.

sau ir giminėms ir pažįstamiems tėviškėje užrašyti nuo Naujų Metų nedėlinį laikraštį

"VIENYBĖ".

Kiekviena numeris šie skyriai: Tikėjimo dalykai su Evangelija ir bažnytinėmis žiniomis. Blaivybės dalykai. Apšėiai rašoma apie ukę ir visokias draugijas. Ką veikia Duma. Daugybė žinių iš visos Lietuvos. Pranešama ir paaiškinama nauji įstatai vyresnybės įsakymai. Plačiai rašoma apie kitų valstybių politiką. Turgaus žinios. Visa rašoma labai aiškiai ir suprastinai.

"Vienybė" tekaštuoja Lietuvoje su prisijungimu 2 rublių metams, 1 rublis pusmečiui. Amerikoje 3 rubliai metams. Laikraščio didumas 10 lakštų.

Adresas: Kaunas "Vienybės" redakcija.

Su Naujais Metais.

Plaukia metai kaip upelis,

Kuris jurių link sriovena.

Žmogaus laikas, it šešėlis,

Su buvimi tesugyvena. —

Linksmu yr' visiems ant širdies,

Kad Nauji Metai ateina;

Sveikin draugs draugą išvydęs,

Laimės, pasekmės velija.

"Draugas", savo skaitytojus,

Trokšta laimingais regėti;

Jeį grės koks iš kur pavojus,

Jiems padės "Jis" pergalėti: —

Stengsis linksmybė, Kristuje,

Žmonių širdyse užsėti.

Patars, kaip laimės gojuje,

Klaidų šakas išgenėti.

Tik tu skaitytojai mielas,

Tais patarimais naudokis.

Spėkoms kūno ir sielos

Dievui—Tėvynei darbuokis.

Pranas.

KILK LIETUVĄ!

Kilk Lietuva, numesk skausmą

Nuo savo širdies;

Brolis broliui karšto jausmo

Lai ranką išties!...

Kraujo ašaras nubraukie

Nuo savo skruostų,

Linksmi dainą sau užtraukie

Po sunkių vargų...

Kilk Lietuva, juk jau laikas

Tau sapnus nuvyt,

Žiūrėk, priešai vis dar taikos

Tave nužudyt.

Bet krūtis tavo šarvuota

Vargo geležimis,

Tavo meilė nišmatuota

Nieks jos neužims...

Kilk Lietuva kuogreičiausiai

Iš miego sunkaus,

Ginkie sūnus kuokarščiausiai

Nuo priešo nuožmaus...

Tamsios dvasios jau plekdeno

Ant tavo galvos,

Lietuva kentė iš seno

Dėl savos tautos...

Bet užteks jau mums kentėti

Reik į darbą stot...

Visados varguos merdėti

Turi nusibost...

Kilkim broliai! mus' galybė,

Darbas dėl tautos...

Lai mus jungia į vienybę

Meilė Lietuviai!...

Lai gyvuoja jauna tėvynė

Ilgiausius metus!

Krauju sūnus ją apgynė—

Lietuva nebūs!...

A. Lakūnėlis.

„SALTINIS.“

Brolau! ar tu myli likusius Lietuvoje savo tėvelius, brolius, seseles? Kur-gi nemylėsi! Tai nepasigailėk jiems mažos dovanėlės; **Geriausią dovanėlę bus tikrai geras, gražus, pigus, tinkamas visiems laikraštis "Saltinis"**. Tikrai paklausk: **Šeši metai jau eina Seinuo-se, Suv. gub., didžiausias ir gražiausias lietuviškas laikraštis "Saltinis"**.

"Saltinis" tikras lietuvių prietelis: kas jį gerai pažįsta, tas su juo nesiskirs niekuomet.

"Saltinis" stiprina lietuvių katalikus, aiškindamas jiems svarbiausias tikėjimo tiesas. Jauną ir seną, ir mažą vaikėlį moka "Saltinis" doros ir gražaus apsiėjimo.

"Saltinis" turi savo ypatingoje globoje ukininkus; "Saltinio" skyrius, vardu "Artojas", veda, tarytum už rankos paėmęs, ukininką ir rodo jam, kaip ūkis vesti, kaip žemę dirbti, kaip gyvuliai auginti, kaip iš visko kuodidžiausią turėti naudą.

"Saltinis" suteikia patarimus teisių (provų) dalykuose.

"Saltinis" nusmagina širdis daugybe paveikslėlių, gražiais pasiskaitymais ir linksmomis dainelėmis.

"Saltinis", sekdamas Lietuvos ir kitų šalių gyvenimą, aiškina politikinį bei drauginį judėjimą, kaip namie, taip plačiame pasaulyje.

"Saltinio" skyrius, vardu "Vainikėlis", rupinasi jaunimo reikalais.

"Saltinis" neužmiršta nei mažų vaikelių: jo savaitinis priedas "Saltinėlis" — tai maloniausia vaikams dovanėlė.

Be to "Saltinis" duos šiemet savo metiniams skaitytojams **dovanai**, kaip priedą, dvi labai indomi ir naudingi knygi: "Bažnyčios istorija" ir "Šeiminingiems vadovėlis".

Pastarojoje knygoje ras mūsų šeimyninkės (gaspadinės) svarbių joms patarimų apie virimą, kepimą, skalbimą, daržovių sunaudojimą ir t.t.

Šias knygas perkant reikėtų mokėti 1 rb., o "Saltinio" metiniai skaitytojai gaus dovanai.

Septyni tūkstančiai lietuvių skaito "Saltinį" ir negali atsigerėti.

Už "Saltinį" mokama: Metams 3 rb., pusei metų 1 rb. 50 kp., trims mėnesiams 80 kp. Užsieniuose ir Amerikoje metams 4 rub. Tiek mokama siunčiant pinigus tiesiog į "Saltinį" šiuo adresu: **Seinai, Suvalkų gub. "Saltiniui"**.

Jeį tavo, Brolau, giminės dar neturi "Saltinio", tai ne pasigailėk trijų rublių, padarysi jiems kuodidžiausią smagumą ir naudą, kuri tęsis per išitus metus. Jei netiki, paklauskite, tų ką, yra matę "Saltinį", o kiekvienas tau pasakys, jogei nėra kito tokio pigaus, gražaus, didelio, lengvai skaityti laikraščio, kaip "Saltinis". Tai-gi netrukės eik į pačią ir paduok tenai nusiųsti į "Saltinį" tiek Amerikos pinigais, kad išeitų 3 rub. Pačioje paklauskie, o pasakys, kiek reikia duotie, kad būtų 3 rubliai. Indavęs pačioje pinigų, surašykite, kad ir ant atviro laiškelio, adresą to, kuriam nori siųsti "Saltinį" ir tą laiškelį nusiųsk į "Saltinį" augščiau pažymėtu adresu. Tavo giminės džiaugsis "Saltiniu" ir per išitus metus minavos tave už tokią dovanėlę.

Gera būtų, Brolau, ir tau "Saltinis" skaityti; juk mela žinėlės iš tėvynės Lietuvos, o niekur jų tiek nerasi, kaip "Saltinyje". Tikrai atsiminkie, kad norint gaben-ti "Saltinis" į Ameriką, reikia siųsti į jo redakciją 4 rubliai.

Vyrai, atsiminkite, kad nėra kito tokio laikraščio, kaip "Saltinis".

BIČIULIS.

(Pabaiga.)

Sėsdavo senutis prie stalo, užtiesto balta staltiese; Bičiulis gi, kaip pridera gerai išauklėtam šuniui, gulėdavo prie stalo ir kantriai laukdavo pono, popietų einant namo; šunelis tuomet būdavo labai alkanas. Išgirdęs balsą šeimininkės valgyklos: — Bičiuli, Bičiuli!... — jis greit bėgdavo virtuvėn, kur kampe visuomet stovėjo jo bliudas su sriuba. Suėdęs visą sriubą, jis drauge su senučiu sugrįždavo namo.

Tas pats atsitikdavo kiekvieną dieną.

Kartą kaimynai išgirdo baisų lojimą Bičiulio, kuris stovėjo po durimis kaimynų, lojo ir draskė kojomis. Kaimyninkei išėjus, šuo traukė ją dantis už drapanų. Išėjo ir kiti kaimynai ir manė visi, kad šuo pasiuto.

Viena kaimynkė nubėgo pas senutį ant augšto, pasiklausti kas su šunim bedaryti; bet įėjus, pamatė senutį gulintį ant žemės. Tuo ji su-prato, ko lojo Bičiulis: senutis apalpo, todėl šuo reikala-būdavo labai alkanas. Išgirdęs balsą šeimininkės valgyklos: — Bičiuli, Bičiuli!... — jis greit bėgdavo virtuvėn, kur kampe visuomet stovėjo jo bliudas su sriuba. Suėdęs visą sriubą, jis drauge su senučiu sugrįždavo namo.

Nuo to laiko visi namų gyventojai suprato, kuo buvo Bičiulis. Visi jį tuomet dar labiau mylėjo, glamonėjo ir atiduodavo jam likučius nuo pietų.

Bičiulis gi, kaip ir pirma, žiūrėjo ir uoliai saugojo savo senutį.

Ksav. Vanagėlis.

Seniems metams besibaigiant.

Artinas diena pabaigos metų,

Kurie laimingai mumis praėjo,

Garbinkim Dievą, jogei ant svieto,

Gausias savo Mylistas išliejo.

O mes iš savęs, už Jo gerybę,

Kas nuodėminga šalin atmeskim.

Sveikatą, protą, dorą, skaistybę

Dievui — Tėvynės labai pašvęskim.

Žinia, ne visų spėkos vienodos;

Kits negal prakilnių darbų nuveikti.

Bet pagal spėkas kiekvienas, rodos,

Gal, jei pasistengs, šį-tą nuveikti;

Tave, su naujais metais sveikinu,

Lietuvi! tu man esi-brangiausias.

Tau iš meilės, laimė skruostus dabina;

Lai tau pasekmę duoda Augščiausias.

Pranas.

TELEPHONE:

CABLE ADDRESS: GROCHOWSKI

UŽDESIAS 1880 M.

AGROCHOWSKI & CO

L. W. SCHWENK SAVININKAS

NAMAS BANKINIS AGENTURA

LAIVAKORČIŲ GELŽKILIO TYKIETŲ

LOCNAS NAMAS

KAMPAS BEDFORD AVE. IR GRAND ST.

OFISAS: BROOKLYN N.Y.

111-115 E. ST. NEW YORK N.Y.

101 ROCKAWAY ROAD JAMAICA L.I.

PARTRAUKIMAS
PINIGŲ
IS EUROPOS

BIURAS INFORMACIJŲ
MAINYMAS
VISOKIŲ
PINIGŲ

EUROP
BIURAS
ADVOKATINIS

KANCELIARIJA
REJENTINE

©COPYRIGHTED

1. Priimam padėjimus pinigų dėl sutaupinimo su pusmetiniu nuošimčiu (procentu).
2. Paskoliname pinigus ant morgičiaus ir notų.
3. Išsiunčiame pinigus ir duodame užsakymus in visus kraštus,
4. Išmainome ir parduodame užrubežinius pinigus pagal tos dienos kursą,
5. Parduodame laivakortes (šifkortes) in prieplaukas Europos ir Amerikos,
6. Parduodame tikietus ant geležinkelio Amerikoje,
7. Padarome aktus rejentelnus su paliudijimu Konsulio,
8. Asekuruojame gyvastį nuo nelaimės ir ugnies (inšuriname).

Atsišaukit ir praneškite kokiam laikraštyje šitą apgarsinimą skaitėt, o mes prisiūsime dykai puikų kalendorių 1911 metams.

Visiems musu klientams
velijame laimingu
NAUJU METU.

Pajieškau

Kazio Steponaičio, gyvenusio ant farmos šalia Cleveland, Ohio, ir Adomo Steponaičio, gyvenančio Grand Rapids, Mich. Abudu brolių paeina iš Suvalkų gub., Pilviškių par. Kas apie juodu žinotų, tepraneša seserei

Ona Banienei
59 Fulton st.,
Wilkes-Barre, Pa.

„Draugo“ Agentai.

Rev. J. Sutkaitis,
2112 Sarah st.,
Pittsburg, Pa.

A. Kasparavičius
27 E. 23 rd st.,
Bayonne, N. J.

Juozas Mališauckas,
Forest City, Pa.

T. Kizievich Box 167,
Minersville, Pa.

M. Karbauckas, 52 G. st.,
So. Boston, Mass.

J. Mikutaitis,
1438 Western ave.,
Allegheny, Pa.

J. Bartoševiče,
4417 Marshfield ave.,
Chicago, Ill.

M. Urbanavičė, Box 33,
Thomas, W. V.

J. Antanaitis Box 22,
Swoyers, Pa.

J. Versiackas,
65 Davidson st.,
Lowell, Mass.

Juozas Akevičius, P. O.
Silver Creek, Pa.

Vincas Stasevičė,
349 Hamilton st.,
Grand Rapids, Mich

Jonas Leipus,
1022 Bay st.,
Superior, Wis.

Alex Pričinauskas,
1232 Lincoln ave.,
Waukegan, Ill.

Pranas Smolenskas,
71 Hudson ave.,
Brooklyn, N. Y.

St. Petruskevičė,
223 E. 6th st.,
Mt. Carmel, Pa.

M. K. Petrauskas,
264 Pine st.,
Kenosha, Wis.

UNION TICKET AGENCY.
Seniausią Lietuvišką Banką Scrantone
ir Visoje Aptinkinėje.
Agentura Laivakorčių ant Geriausių
Linijų.

Siunčia pinigų kas dien ir visas da-
lis svieto; taipgi perka ir išmaino vi-
sokius pinigus. Išdirba visokius doku-
mentus Amerikos ir Lietuvos teismuose.
Ofis atidarytas kas dien nuo 8-tos
ryto iki 9-tos val. vak.
Nedėlioje: nuo 10-tos ryto iki 5-tai
valandai vakare.

Adolf Blau,
Union Ticket Agency,
303 Lackawanna Ave., Scranton, Pa.
Taipgi turime savo krautuvėje dau-
gį visokių maldaknygių ir svietišky
knygų visokios kalbės.
TELEFONAI: Naujas 303 — Bell 662.

THE HEIGHTS DEPOSIT
BANKA.

Kampas E. Market ir Han-
cock Sts.

Moka 3 nuosimčius nuo su-
dėty joje pinigų. Teipgi siun-
čia pinigų ir visas svieto da-
lis, kaip antai i Rusiją, Len-
kiją, Lietuvą, Austriją ir
taip toliau. Atdara nuo 9
val. ryte iki 3 val. popietų.

Užsirašykite
"DRAUGA."

M. A. Norkunas,
Vienatinis Lietuvis Išdirbejas

visokių ženklu
draugystem. o y-
patingai: kokardu
guzikučiu meta-
liu, anameliu
ir padengtu cellu-
loid'u, šarpu, ve-
liu ir karunu.
Mani pavestus dar-
bus atlieku artis-
tiškai.

M. A. Norkunas
162 PROSPECT ST., LAWRENCE, MASS.

Juozas, pas Joškų už stalo
pasididžiudamas, sako sa-
vo kaimynui: Tu per metus
tik pinigų neuždirbi, kiek
aš prageriu.

Kaimynas atsikirtė: Kas
tik gali uždirbti, kiek gero-
vas per metus gali per savo
gerklę perleisti.

FABIOLE,

garsi kardinolo Wisemano apysaka.

Vertė VYTAUTAS.

Kaina \$1.00.

Imantiems daugiau kaip vieną eg-
zempliorių, nuleidžiamas didelis nuo-
simtis. Gaunama pas:

REV. V. VARNAGIRIS,
312 So. 4th St., Brooklyn, N. Y.

Boston Store,

[P. F. Brennan'o]

109 N. Centre St., Pottsville, Pa.

Geriausia mastinių prekių [tavorų] sankrova visam
Schuylkill'o pavietai. Pirmutinė visam mieste sankrova,
kur išsiskyrė pasako tikrą kainą.

Pardavinejame tik geras prekes.

Pritaikome pas save daug prekių kiekviename skyriuje:
Muslinu, paklodžių, pagalvėms ipili ir užvelkai, vil-
noniu užklodžių, puku kaldru, šaliu ir t. t.

Didžiausia visoje apygardoje Audeklų sankrova.

Drabužių viršutinių ir apatinių, — vyriškiams, moteriš-
koms ir vaikams, visokių rūšių, kokių tik norite, —
bet ne niekų. Kelnių, marškinų, pirštinių, parasonų.

Naminių nesitraukiančių flanelių — anglekasiams ir fab-
rikų darbininkams, — maitais ar gatavai pasiūtų
marškinų ir kelnų.

JUODŲ IR VARSOTŲ ŠILKŲ.

Severos vaistai baigia 29 metus savo naudingumo

ATSITIKIMAS...

gali žmogų patikti kiekviename laike ir gali būti prie-
žasčia daugelio kentėjimų. Tečiaus kenksmingumo pavo-
jus susimąžina, jeigu laikai namuose

SEVEROS
Alieju šv. Gothardo

Tas linimentas vertas užsitikėjimo, ba išlaikė laiko ban-
dymą, galima jį vartoti pasekmingai visokiuose priepo-
liuose, nuo:

Visokių skaudėjimų,
Užgavimų ir susidaužimų,
Štyvumo ir traukymo raumenų,
Uždegimo ir aptinimo,
Neuralgijos ir reumatizmo.

Knygtė: "Kaip prašalinti skaudėjimą ir gydyti reuma-
tizmą" duodasi su kiekviena bonka. Kaina 50c.

Severos vaistus galima gauti pas aptiekorius ir visokius vaistų pardavinėtojus

Reikalauk Severos Kalendoriaus ir Vadovas į Sveikatą 1911 metams.

Yra tai naudinga knyga kiekvienam.

Jeigu tik reikalauji

atgaivinti apetitą,
pataisyti viršinimą,
apveikti jėgų nykimą,
paraginti nusilpusį pilvą,
tai gauk

Severos Kartybę Pilvui.

Kaina \$1.00.

Jeigu jieskai palen-
gvinimo

sunkiam kosulyje,
užkimime
gerklės uždegime
plaučių negalėjimuose
tai imk

Severos Balsamą Plaučiams.

Kaina 25c. ir 50c.

Daktaro patarimai dykai.

W.F. SEVERA Co. CEDAR RAPIDS
IOWA

KAS REIKALAUJA

austinių (krajavų) škaplierių Panos Sv.
ir Sv. Traicės, gali gauti pas mus
visada. Mūsų išdirbame ir reikalaujan-
tiems pasiūniam porą ant pakūros.
Mrs. A. Smallen, 2737 E. Pacific St.,
Philadelphia, Pa.

PASAKOS APIE UŽSLĖPTUS TURTUS YRA VIEN PA-
SAKOS, O TEISYBĖ YRA FAKTAS, KAD PAS
MANE PERKANT DRABUZIUS GALIMA
DAUG SUOČDYTI.

Siutai Kaledoms.

Žemiaus paduodu specialiai kainas ant šventadie-
niu siutu.

SIUTAI.

153 geriausių krautėjų pasiuti siutai, rudi ir pilki,
naujausios mados; kitur negausi už mažiau. Kaip už \$20.

Pas mane \$15.00.

OVERKOČAL.

Iš nelygios materijos, kaip tik tinkamos Kalėdu
orui. Visur koinuoja mažiau \$20.00.

Pas mane \$15.00.

LOUIS ROSENTHAL,

ANT KIRBY'S KRAUTUVES,
South Main St., Wilkes-Barre, Pa.

Wilkes-Barre
Deposit & Savings
BANK,

71 PUBLIC SQUARE,
WILKES-BARRE, PA.

Kapitolas \$150.000
Perviršis \$375.000

Moka 3-čią nuosimintį nuo sudėty
joje pinigų.

Banka atdara kasdien nuo 9 ry-
to iki 3 popietų, subatomis nuo
9—12 vidurdienyje.
Galima susikalbėti lenkiškai.

Rusiškai - Amerikoniška
LINIJA.

Vienatinė be persėdimo linija
tarpe Amerikos ir Rusijos.

LAIVU IŠPLAUKIMAS:

Laivai: Iš Liepjos: Iš New Yorko:
Rosija Gruodžio 3, 1910 Gruodžio 24, 1910
Kursk Gruodžio 17, 1910 sausio 7, 1911
Birma sausio 3, 1911 sausio 21, 1911

LAIVAKORČIŲ KAINA:

In Rotterdamą In Liepją:
III klasa \$31.00 \$38.00
III klasa pagerinta \$32.00 \$40.00
Antra klasa \$43.00 \$50.00
Pirma klasa \$50.00 \$60.00

Iš Liepjos į New Yorką:
Trečia klasa \$48.50 ir \$4.00 Amer. taku.
Antra klasa \$57.50
Pirma klasa \$62.50

Su artėnėmis žiniomis kreipki-
tės prie vyriausios tos linijos at-
stovu:

A. E. JOHNSON & CO.,
27 Broadway, NEW YORK, N. Y.

Office New Telephone 37.
Residence 1100.

Lietuviu Advokatas.

Jonas S. Lopatto

47-48-49 Bennett Building,
Wilkes-Barre, Pa.

Norintieji pasiskolinti pinigų
ant pirmo mortgage, arba pirkti
namus lai kreipiasi.

SWALM HARDWARE CO.,

21 North Main St., Pottsville, Pa.

Ivairiausi geležiniai daiktai, te-
palai, stiklas, dudos, plasteris,
irankiai, sportiniai ir naminiai
daiktai.

Juozas Szukis,

Geriausias Lietuvys

FOTOGRAFISTAS,

Naujas Telefonas 1070—B.
20 E. Market st., Wilkes-Barre, Pa.

—NAUJA KNYGA—

BIBLIJA

arba šv. Raštas išleistas.
Tik vienas šitas šventraštis yra
katalikiškas.

Kaštuoja \$2.15 persiuntimui.

Adresas:
REV. S. PAUTINIUS,
Mahanoy City, Pa.

J. F. Gillis,

Pas ji galima gauti visokių
torielku, blūdų, stiklu, puo-
du, liampu ir visokių virtu-
vei reikalingu daiktu. Yra iš
ko pasirinkti. Ateikite per-
sitikrinti.

102—104 S. MAIN ST.,

WILKES-BARRE, PA.

THE FERNERY.

Natūrališkų ir padirbtų žolynų
krautuvė.
Galima gauti gelis veselėjoms, šer-
menims ir bile kada tik prireikus, bu-
kietuose arba gražius vainikus.

Mrs. J. HERBERT,

SAVININKĖ,
51 W. Market st., Wilkes-Barre, Pa.

TĖMIKYTE LIETUVIAI.

Kelionė per jures. Tūkstančiai
tūkstančių mūsų tautiečių ke-
liauja į prigitą šalį ir iš tenai
atgal į Ameriką, o visi labiau-
siai užganėdinti, kurie perka lai-
vakortes pas:

Jona Nemeth'a

3 N. MAIN ST.,
WILKES-BARRE, PA.

O kodėl? Nes turi gerą priežiūrą,
parankią kelionę, kad tartum kaip ir
pačios kompanijos būtų pirklė laiva-
kortės. Siunčiamas pinigų greičiausias ir
pigiausias pasauj.

PIRMUTINE KRAUTUVĖ
IR IŠDIRBYSTĖ

Bažnytinis Daigtų
„RYZNYCIA“

PO GLOBA MYKOLO ARKANIOLIO,

114 S. Chestnut St., Shenandoah, Pa.

Žvakės marnos vakšinės po 1 svarą 2, 3, 4, 6, 8, ir 14 svaras po 26c.
Žvakės vakšinės rądom mąrgitos po 2 svar., 4, 6 ir 8 svaras po 50c.
Pakeliam knatai vakšiniai (wax tapers) pakelis po 24c.
Dėl aštuonių dienų pakeliam po 28c.
Anglys už svarą 16c.
Aliejus (8 day) už gortę 11.10
Žvakės vakšinės (Rože) dėl uždeigimo po 3 ir 4 svarus, už svarą 60c.
Lietinės žvakės vakšinės po 16 svarų ir 18, svaras po 22c.
Žvakės Stariavos lietinės 16 sv. ir 18, už svarą 16c.
Žvakės 4 sv. ir 6 susuktos 4 sv. ir 1 sv. 16c.
Altoriaus žvakės (extra) sv. po 16c.
Geltono vasko 1 sv. ir 6, svaras po 30c.
Kodylas prancūziškas po 55c.
Kodylas "franciscense" po 50c.
Teipgi siuva puikius bažnytinis rūbus, taiso senus. Parduoja kieli-
kus, cimborijas, monstrancijas.
Galima gauti lietuviškų maldaknygių, kvietų, draugijoms ženklelių,
vėliavas, šarfas ir t. t.

KUN. L. LEVICKAS,
prezidentas.

KING KOAL

45¢

45¢

STRIPPED TOBACCO

25c. vertes pypke su kiekviena
užkandžio dėžute.

Vaktuok kad pypkę būtų su ženklu "KING KOAL".
Parsiduoda žednoje tabokos krautuvėje.

Parsiduoda žednoje tabako krautuvėje.

THE AMERICAN TOBACCO CO.

50,000
KNYGU
Vysai Dykai Del Viru

Ta knyga yra stebuklinga ir siusta yra tyk del viru.
Knyga ta prastais, suprastais žodžiais pasaka kaip gal
atgauti vyriškumą, išgydyti nuo užnūdiama kraują
arbasypili, nubiegima sieklus, patrotiti styprybę, pučkus
ir kitus išmetimus, negromulavima, patrotiti
styprybę, pylva, kiapenu, inkstu ir pusles ligas, ruma-
tisma, gonorrhoea arba triperį, naujai įgautas lygas,
strictura ir visas vyrų lygas, gal būti išgydomas sava
namuse privatishai, slaptai ir labai pigiai.
Ta, dykai iganta knyga, pasakia jums kodėl jus
kentat ir kaip galeit galutinai išgydyti. Knyga ta yra
krautuvė žinios, katrus ture žinoti kožnas vedes arba
nevedes vyras. Ta knyga yra parašita par Daktara,
katras atsydave ilgo lajka tyrinejimu tu, specialisku
lygu. Tem: kait, jog ta knyga yra siusta vysai dykai,
užkam už pačto, ing užpėčeta konverta. Nesiusk
pėkoku pinigų, tyk parašik sava varda, ir adresa ant
žemiaus paduotu kupon, katru siusk mums šendena.
DYKAJ GAUTOS KNYGAS KUPONAS.
DR. JOS. LISTER & CO., 1 905 22 Fifth Avenue, Chicago.
Gyvenas Tami t : 1907 7 amistos priežiūra, aš noriejan
jog Tami priscotumei man vysai dykai vėna jusu knyga del viru.
Vardas:.....
Adresas:.....

LIETUVIŠKA AGENTURA

Laivakorčių ir Pinigų Siuntimo.

Parduodu laivakortes už tą pačią prekę, kaip pas pačias
kompanijas New York. Siunčiu pinigų greitai ir pigiai in
visas dalis svieto. Prašau visu lietuviu atsilankyti su kokiais
reikalais arba keliejuant Lietuvon meldžiami kreiptis pas

VINCA TAMULEVICZE,

AGENTA,

137 Hazle St., Wilkes-Barre, Pa.

NAMINIS MOKYKLAS.

GRAMATIKA angliskos kalbos mokintis be mokinioje (apdaryta) \$1.00.
VIAJŲ DRAUGAS arba kaip mokintis skaityt ir rašyt be mokinioje 15c.
NAUJAS BUDAS mokintis rašyti be mokinioje 10c.
ARITMETIKA mokinimui rokundu su paveikslais (apdaryta) 35c.
P. MIKOLAINIS, BOX 62 NEW YORK CITY.

GERIAUSAS PINIGAMS PASIDĖJIMAS,
TAI ŠTAI ŠITAME BANKE:

Merchants National
Bank,
POTTSVILLE, PA.

Nuo padėtuju pas mus pinigų gausi 2 nuosimt., jei
padėsi trumpam laikui, 3 nuosimt., jei šešioms mėnesiams,
3 ir pusę nuosimt. jei padėsi vieniems metams.

Gali pradėti pasididioti, jei tnr \$1.00.
Maloniai kviečiame visus atsilankyti pas mus.

Gerb. O. P. BECHTEL, Prez., A. W. SELTZER, Vice-Pr.,
C. H. MARSHALL, Kasierius.

REKOMENDUOJAME MUSŲ NAUJĄ AUKSINĮ 23

AKMENŲ GELŽKELIO LAIKRODĖLĮ.

Aukseiniai, paaukuoti ir kitoki su 23
akmenimis, parduosime 10,000 vadinam-
ųjų "Accuratus" laikrodėlių tikrai už
\$5.75 šėdina. Tie gražūs laikrodėliai
puikiai išrėžti, dubeltavi laikatai, ge-
rai laiką rodanti, labiausiai keliauninkų
naudojami, kurie turi daboti laiką, mo-
teriški ir vyriški, gvarantuoti ant 20
metų. Tikrai gražūs laikrodėliai, ne-
gėda bus nei draugams tokį parodyti.
Jeigu nori turėti gerą dziegorėlį, tai
štai mūsų pasiulymas: Mūsų naušime
šitą laikrodėlį kiekvienam C. O. D. už
\$5.75 ir ekspreso kaštus dėl peržiū-
rimo. Jei nepatiks, nemokėsite nei cen-
to. Mūsų riskuojame viską. Aukseinis
grandinėlis duodasi dykai su laikrodžiu. Adresas:
EXCELSIOR WATCH CO., DEPT. 905, CHICAGO, ILL.

